

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra ruského jazyka a literatury

Královské věnné město Vysoké Mýto a jeho okolí

Bakalářská práce

Autor:	Martina Dalecká
Studijní program:	B7310 Filologie
Studijní obor:	Cizí jazyky pro cestovní ruch – ruský jazyk Cizí jazyky pro cestovní ruch – německý jazyk
Vedoucí práce:	Mgr. Markéta Krmenčíková
Oponent práce:	Ing. Daniela Mandřáková

Zadání bakalářské práce

Autor:	Martina Dalecká
Studium:	P14P0860
Studijní program:	B7310 Filologie
Studijní obor:	Cizí jazyky pro cestovní ruch - německý jazyk, Cizí jazyky pro cestovní ruch - ruský jazyk
Název bakalářské práce:	Královské věnné město Vysoké Mýto a jeho okolí
Název bakalářské práce AJ:	Royal dowry town Vysoke Myto and its surroundings

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cílem bakalářské práce je představit město Vysoké Mýto a jeho okolí. Práce bude obsahovat dvě části: první bude věnována historii města a okolí včetně popisu historických a přírodních památek a druhá se zaměří na možnosti cestovního ruchu v dané lokalitě.

JIREČEK, Hermenegild. Královské věnné město Vysoké Mýto. 1. vydání. Brno: Garn, 2012.
DVOŘÁK, Radovan. VYSOKÉ MÝTO: stručné dějiny města. 1. vydání. Hradec Králové: Kruh, 1974.
KLÍMA, Jan. Vysoké Mýto. Vysoké Mýto: Město Vysoké Mýto, 2004. ISBN 80-239-3071-0.

Garantující pracoviště: Katedra ruského jazyka a literatury,
Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: Mgr. Markéta Krmenčíková

Oponent: Ing. Daniela Mandáková

Datum zadání závěrečné práce: 22.8.2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala pod vedením Mgr. Markéty Krměčkové samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne:

Podpis:

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářská práce je uložena v souladu s rektorským výnosem č. 13/2017 (Řád pro nakládání s bakalářskými, diplomovými, rigorózními, dizertačními a habilitačními pracemi na UHK).

Datum:

Podpis studenta:

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala především vedoucí mé bakalářské práce Mgr. Markétě Krměčkové nejen za poskytnutí cenných rad, za milý a vstřícný přístup, ale také za trpělivost a pomoc při tvorbě práce.

Anotace

DALECKÁ, Martina. *Královské věnné město Vysoké Mýto a jeho okolí*. Hradec králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2018. 85 s. Bakalářská práce.

Cílem této bakalářské práce je představit město Vysoké Mýto s jeho okolím a pomocí dotazníkového šetření zjistit turistický potenciál Vysokého Mýta, jeho negativní a pozitivní stránky. Teoretická část se zaměřuje na kulturní akce, historické a přírodní památky Vysokého Mýta a jeho okolí. V první části se zabývá samotným městem, tedy jeho historií, historickými a přírodními památkami a významnými každoročními akcemi. V další části se věnuje nejvýznamnějším historickým a přírodním památkám blízkého okolí města. U každé památky je popsán její vývoj napříč historií, její současný stav a využití. Praktickou část tvoří dotazníkové šetření, které hodnotí turistický potenciál dané oblasti a jeho nedostatky. Poslední část praktické části je věnována návrhům na řešení těchto nedostatků.

Klíčová slova: Vysoké Mýto, okolí, historie, památky, kulturní akce, turistický potenciál, dotazníkové šetření

Annotation

DALECKÁ, Martina. *Royal dowry town Vysoké Mýto and its surroundings*. Hradec Králové: Faculty of Education, University of Hradec Králové, 2018. 85 pp. Bachelor Degree Thesis.

The aim of this bachelor thesis is to introduce the town Vysoké Mýto with its surroundings and to find out the tourist potential of the town Vysoké Mýto, its negative and positive aspects, using a questionnaire survey. The theoretical part focuses on the cultural events, the historical and the natural monuments of the town Vysoké Mýto and its surroundings. The first part deals with the town itself, its history, historical and natural monuments and significant annual events. In the next part, it is concerned with the most important historical and natural monuments in the vicinity of the town. By each monument is described its development across history, its current situation and use. The practical part consists of a questionnaire survey, which assesses the tourist potential of the region and its shortcomings. The last part of the practical part is devoted to proposals to solve these shortcomings.

Keywords: Vysoké Mýto, surroundings, history, monuments, cultural events, tourist potential, questionnaire survey

Obsah

Úvod	11
TEORETICKÁ ČÁST	12
1 Vysoké Mýto	12
1.1 Historie města	12
1.2 Historické památky	14
1.2.1 Chrám/kostel sv. Vavřince.....	14
1.2.2 Kostel Nejsvětější Trojice.....	16
1.2.3 Husův sbor	16
1.2.4 Jediná dochovaná zvonice	17
1.2.5 Náměstí Přemysla Otakara II.	17
1.2.6 Budova „staré radnice“	19
1.2.7 Regionální muzeum	21
1.2.8 Městské opevnění	22
1.2.9 Litomyšlská brána.....	23
1.2.10 Pražská brána	23
1.2.11 Chocenská věž	24
1.2.12 Chodníček/Chodníčky na Vinicích.....	25
1.3 Přírodní památky.....	26
1.3.1 Botanická zahrada (Arboretum)	26
1.3.2 Bučkův kopec	26
1.4 Tradiční kulturní a sportovní akce	27
1.4.1 Jarmarky	27
1.4.2 Kujebácké rotování (květen).....	28
1.4.3 Noc v muzeu a galerii (květen).....	28
1.4.4 Čermákovo Vysoké Mýto (květen)	28

1.4.5	Sodomkovo Vysoké Mýto (červen).....	29
1.4.6	Sportovní den (květen/červen).....	29
1.4.7	Randálfest (červen).....	29
1.4.8	Promenádní koncerty (červenec – srpen).....	30
1.4.9	Kinematograf bratří Čadíků (srpen).....	30
1.4.10	Týden hudby (srpen).....	30
1.4.11	Gymjam (září).....	30
1.4.12	Městské slavnosti (září)	31
1.4.13	Večer světél (září).....	31
1.4.14	Bubenický festival Vysoké Mýto (říjen)	32
1.4.15	Čertovský průvod (prosinec)	32
2	Okolí.....	33
2.1	Historické památky	33
2.1.1	Hrad a zámek Nové Hrady	33
2.1.2	Proseč.....	34
2.1.3	Budislav	35
2.1.4	Vraclav.....	35
2.1.5	Dřevěný kostelík v Dobříkově.....	37
2.2	Přírodní památky.....	38
2.2.1	Slatinná louka Babka	38
2.2.2	Toulovcovy Maštale	38
	PRAKTICKÁ ČÁST	39
3	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	39
3.1	Do jaké věkové kategorie patříte?.....	40
3.2	Proč jste navštívil/a Vysoké Mýto?	41
3.3	Jak jste se dozvěděl/a o Vysokém Mýtě?	42

3.4	Jaký je účel Vaší návštěvy?	43
3.5	Kolikrát jste už byl/a ve Vysokém Mýtě?	44
3.6	Pokud pobýváte v Mýtě (více než 1 den bez přenocování)	45
3.6.1	Na jak dlouho zůstáváte v Mýtě?.....	46
3.6.2	Kde v Mýtě pobýváte?.....	47
3.7	Vlastní návrhy zlepšení rozvoje cestovního ruchu	48
	Závěr.....	50
	Seznam použité literatury	51
	Seznam pramenů.....	52
	Přílohy	54

Úvod

Bakalářská práce „Královské věnné město Vysoké Mýto a jeho okolí“ se zaměřuje na historické památky Vysokého Mýta a okolí, dále také na kulturní akce konající se v této lokalitě a na zhodnocení turistického potenciálu města. Výběr tématu byl ovlivněn bydlištěm autorky (Vysoké Mýto) a pracovní zkušeností v Turistickém informačním centru ve Vysokém Mýtě.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí. V první části je představeno Vysoké Mýto nejprve z hlediska historických a přírodních památek, poté jsou popsány kulturní a sportovní akce, které se ve Vysokém Mýtě konají pravidelně každý rok. Na konci této části se práce zaměřuje na nejznámější historické a přírodní památky blízkého okolí Vysokého Mýta.

Druhá část bakalářské práce obsahuje dotazníkové šetření. Díky dotazníkovému šetření bude možné zhodnotit turistický potenciál Vysokého Mýta, negativní a pozitivní stránky. S pomocí jeho výsledků bude možné předložit vlastní návrhy na zlepšení a urychlení rozvoje cestovního ruchu v této lokalitě.

Práce bude obsahovat fotografie historických a přírodních památek, které pořídila autorka. Kromě toho také fotografie nejzajímavějších kulturních akcí.

Hlavním cílem práce je představit danou lokalitu, poukázat na její zajímavosti, zhodnotit její turistický potenciál a navrhnout praktická řešení na zlepšení a urychlení rozvoje cestovního ruchu v této lokalitě.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Vysoké Mýto

1.1 Historie města

Vysoké Mýto je město ve východních Čechách ležící na vyvýšenině nad řekou Loučnou. Jméno Loučná se ustálilo až v druhé polovině 19. století. V průběhu historie měla několik nazvání, například „Trstenice“, „Mejtnice“, „Mejtnička“, „řeka, která od Trstenice teče“ apod.¹

Existuje několik variant toho, jak vzniklo jméno „Vysoké Mýto“.

První možností je poloha Vysokého Mýta (na kopci), to nahradilo starší „Mýto“ nebo „Staré Mýto“ (nacházelo se v rovině, proto „Vysoké“).²

Druhá teorie se týká vybírání peněz, tzv. mýta. Vysoké Mýto bylo součástí Trstenické stezky, tudíž vybíralo clo z přepravovaného zboží, které bylo vysoké.

Poslední teorie vzniku „Vysoké“ se týká vysokých pařezů lesa, který byl vymýcen.³

Vysoké Mýto je také známo pod jménem „Kujebina“, podle jednoho z dřívějších občanů. Mýt'aci jsou tedy odjakživa nazýváni „kujebáky“.

„V roce 1265 již Vysoké Mýto stálo a bylo opevněno (podle zakládací listiny Poličky z 27. září 1265). Je proto třeba předpokládat, že vzniklo někdy okolo roku 1260.“⁴

Jako oficiální rok vzniku Vysokého Mýta se udává rok 1262.

Díky Trstenické stezce občané bohatli a Vysoké Mýto bylo v rozkvětu. Nejprve byla města královská, některá z nich se stala městy věnnými. Města věnná darovali králové svým manželkám, ty od měst potom dostávaly peníze. Královských věnných měst bylo celkem devět a kromě peněz posílalo každé město něco, co bylo pro něho typické, ve Vysokém Mýtě to byli pstruzi. Chloubou města se kromě kvalitního kamenného opevnění a vlastního radního domu stal gotický chrám. Kdy přesně vznikl, není známo.⁵

¹ DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: Stručné dějiny města*. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 13.

² KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

³ JIREČEK, Hermenegild. *Královské věnné město Vysoké Mýto*. Vysoké Mýto: GARN, 2012, s. 10.

⁴ DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: Stručné dějiny města*. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 17.

⁵ KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

Během husitských válek bylo město obsazeno. Byla pobořena stará radnice (není o ní známo mnoho informací) a církevní stavby.⁶ Zejména minoritský klášter (údajně stál na dnešním Tyršově náměstí, postaven někdy v 60. letech 13. století), který už poté nebyl znovu postaven.⁷

„Po husitských válkách postavila obec novou radnici, kde se začíná úřadovat v první čtvrtině roku 1433.“⁸ Další úpravy města proběhly po roce 1461, kdy propukl velký požár (shořelo mnoho domů, brána a další). Další velký požár proběhl roku 1517, po něm byla postavena budova radnice a kostel Nejsvětější Trojice.⁹

Hospodářský rozkvět města je zastaven při nástupu Ferdinanda Habsburského na trůn (začátek 16. století). V 18. století se k hospodářskému úpadku přidaly velká morová epidemie a rozsáhlé požáry, při kterých shořelo několik památek a písemností.¹⁰

V 19. století se situace změnila. Začíná se hrát české divadlo, poté tady byla v roce 1839 otevřena vůbec první veřejná česká knihovna ve východních Čechách. Ještě před vznikem knihovny sice propukl poslední veliký požár, ale i tak dochází ke vzestupu kulturního života a hospodářské činnosti. Vznikla zde Sodomkova dílna (1895) a firma Stratílek (1899). Sodomkova firma se zabývala výrobou kočárů a saní, později automobilových karoserií. Firma Stratílek výrobou hasičské techniky.¹¹

K Vysokému Mýtu se také váže vojenská historie. V druhé polovině 18. století tady vznikly první cvičiště a kasárny. Na konci první světové války se proslavil vysokomýtský 30. pěší pluk. Jako jeden z nejlépe organizovaných vojenských regimentů byl po návratu z Itálie do Čech poslán na Slovensko. V letech 1968-1990 byla ve Vysokém Mýtě sovětská okupační vojska.¹²

Kromě požárů a vichřic zasáhly Vysoké Mýto také povodně. Poslední z nich proběhla v roce 1997.

⁶ KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

⁷ VLČEK, Pavel, Petr SOMMER a Dušan FOLTÝN. *Encyklopedie českých klášterů*. Praha: Libri, 1997, s. 688. ISBN 80-85983-17-6.

⁸ DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: Stručné dějiny města*. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 22.

⁹ KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

¹⁰ DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: Stručné dějiny města*. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 30, 40.

¹¹ KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

¹² KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

Vysoké Mýto je výjimečné město, už jen proto, že má největší čtvercové náměstí v České republice (ačkoli si mnoho lidí stále myslí, že největší čtvercově náměstí mají České Budějovice). Pod náměstím Vysokého Mýta, jako pod mnoha dalšími náměstími se nacházejí podzemní chodby, ty byly bohužel z důvodu bezpečnosti zasypány. Je s nimi však spjata legenda o zeleném drakovi, která tvrdí, že jestli se drak probudí, Vysoké Mýto postihnou kruté časy. Motiv draka se také nachází na erbu města, kde sv. Jiří – patron města (sv. Jiří je také patronem Moskvy), probodává zeleného draka.

1.2 Historické památky

1.2.1 Chrám/kostel sv. Vavřince

Kostel sv. Vavřince (Obrázek 1) je jednou z hlavních dominant Vysokého Mýta. Jeho budova se nachází hned vedle centra města na náměstí Otmarova Vaňorného vedle prvního stupně základní školy Javornického a Gymnázia Vysoké Mýto.

Kostel utváří krásné panorama města a jeho věže jsou vidět už z dálky společně s věžemi bran, zvonice a dalších budov.

Na místě dnešního kostela stál původně jiný kamenný kostel z přelomu 13. a 14. století. Jak vypadal, není známo, půdorys se nejspíš shodoval s dnešním kostelem. Některé části starého kostela byly začleněny do budovy dnešního kostela.¹³

Dnešní kostel se začal stavět někdy od 50./60. let 14. století. V té samé době byl stavěn například i kostel sv. Ducha v Hradci Králové. Vysokomýtský kostel je trojlodní basilika, má dvě věže a dlouhý presbytář (se sakristií na jižní straně, kaplí a předsíní na severní). Stavba je celkem ze tří materiálů – pískovce, opuky a cihel. Jak už bylo zmíněno v historii města, v roce 1461 ve Vysokém Mýtě propukl veliký požár. Ten zpusťošil kromě mnoha domů a brány i tento kostel. I díky požáru má tento kostel silnou vazbu na pražské kostely. Z dob po požáru je to třeba severní předsíň kostela. Ale nejen díky požáru, z dob před požárem je to například sakristie, která se podobá několika pražským kostelům. Díky tomu je možné přibližně určit, kdy vznikla. Po požáru byla přistavěna severní věž s mezivěžím.¹⁴

¹³ KAPLANOVÁ, Kristina a Štěpán VÁCHA. *Chrám sv. Vavřince ve Vysokém Mýtě*. Okresní muzeum ve Vysokém Mýtě: Vysoké Mýto, 2001, s. 2. ISBN 80-238-7388-1.

¹⁴ KAPLANOVÁ, Kristina a Štěpán VÁCHA. *Chrám sv. Vavřince ve Vysokém Mýtě*. Okresní muzeum ve Vysokém Mýtě: Vysoké Mýto, 2001, s. 5-6, 7, 9, 14. ISBN 80-238-7388-1.

Další velký požár byl v roce 1774. Ten zničil oltářní obraz sv. Vavřince a díky tomu byl zakoupen obraz Nanebevzetí Panny Marie od Petra Brandla (roku 1787, Obrázek 2). Kromě této památky se v kostele nachází také zvon sv. Vavřinec menší (odlit 1466 Petrem Konvářem z Mýta), cínová křtitelnice z roku 1499 (Obrázek 3), kterou odlil Ondřej Ptáček z Kutné Hory a dřevěná socha Panny Marie Vysokomýtské (počátek 16. stol.).¹⁵

Na konci 19. století (1875-1904) byl kostel regotizován, nejprve pod vedením architekta Františka Schmoranze, později pod vedením Josefa Mockera. Bylo přestavěné severní a celé západní průčelí, opravena sakristie. V jedné z dalších etap přestavby byly obě věže dostavěny do pátého patra. Poslední etapou byla přestavba presbytáře, na které se vystřídali hned tři stavitelé – nejprve Josef Mocker, po jeho smrti (většina přestavby) František Podhajský a posledním byl Arnošt Živný.¹⁶

Rekonstrukcí prochází kostel ale i v dnešní době. Jedna z rekonstrukcí proběhla v letech 2000-2005 (opraveny střechy lodí a postupně jsou restaurovány kostelní vitráže).¹⁷

Rekonstruovány byly také kostelní varhany. Byly posunuty do chrámové lodě a tím došlo ke zlepšení jejich zvuku. Tyto varhany vyrobil Josef Koblre z Lomnice nad Popelkou v roce 1899.¹⁸

Rekonstruován byl během letních prázdnin 2017 prostor kolem kostela, zvonice a prvního stupně základní školy Javornického – náměstí Otmara Vaňorného. Během oprav okolí kostela bylo ke kostelu namontováno nové osvětlení.

V současné době se v kostele konají například koncerty nebo přednášky a samozřejmě bohoslužby. Bohužel není součástí prohlídek města, které se konají každou sezónu několikrát týdně. Přístupný veřejnosti je jen během Dnů evropského dědictví a na Noc kostelů.

¹⁵ Naše farnost. *Římskokatolická farnost: děkanství Vysoké Mýto* [online]. [cit. 2017-07-12]. Dostupné z: http://www.katolik.vmyto.cz/index.php?page=nase_farnost

¹⁶ KAPLANOVÁ, Kristina a Štěpán VÁCHA. *Chrám sv. Vavřince ve Vysokém Mýtě*. Okresní muzeum ve Vysokém Mýtě: Vysoké Mýto, 2001, s. 41, 42, 44-45, 46. ISBN 80-238-7388-1.

¹⁷ Naše farnost. *Římskokatolická farnost: děkanství Vysoké Mýto* [online]. [cit. 2017-07-12]. Dostupné z: http://www.katolik.vmyto.cz/index.php?page=nase_farnost

¹⁸ Ve Vysokém Mýtě poprvé zazněly zrestaurované varhany. *Zlínsko: síť internetových novin Regiony24.cz* [online]. WWW design, c2003-2015 [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: http://zlincko.regiony24.cz/archiv/clanek.aspx?id_clanku=40291

1.2.2 Kostel Nejsvětější Trojice

Tento kostel není tak významný jako kostel sv. Vavřince, ale i tak patří k významnějším památkám Vysokého Mýta. Stojí v Jungmannových sadech (největším parku ve Vysokém Mýtě) proti základní škole Javornického a stejně jako chrám sv. Vavřince nedaleko centra.

Kostel Nejsvětější Trojice (Obrázek 4) byl postaven pod vedením mistra Blažeje z Litomyšle. Po založení města byl hřbitov u chrámu sv. Vavřince. Z hygienických důvodů byl přemístěn do kněžské zahrady (dnešní Jungmannovy sady, zrušen 1906). Kvůli tomu zde byl pár let potom (1543) postaven hřbitovní kostel Nejsvětější Trojice. Dalšími úpravami prošel kostel v roce 1592 (Trebka – prodloužení lodi).¹⁹

Kromě hřbitova byla u kostela zřízena polozděná zvonice. Sloužila také jako vchod na hřbitov. Zmíněna byla poprvé v roce 1612, zbořena byla v roce 1842 (ještě před zbořením byla již nefunkční).²⁰

Tento kostel je unikátní díky svému výraznému baroknímu štítu. Štít vytvořil sochař Vlček z Pardubic. Dalšími zajímavostmi jsou například zbytky nástěnných maleb (renesance), gotické fragmenty a zbytky pískovcových náhrobků.²¹

Kostel Nejsvětější Trojice je veřejnosti nepřístupný, vlastní ho římskokatolická církev. Otevřen je jen párkrát v roce – na Štědrý den (odehrává se tu živý betlém), na Noc kostelů a v Dny evropského dědictví.

I tento kostel je v plánu rekonstruovat. Bohužel jelikož se nachází v parku, kde je snadné se schovat, často se na něm podepisují vandaloři, kteří ho sprejují. I přes častou údržbu se tam objevují stále nové nápisy (Obrázek 5).

1.2.3 Husův sbor

Vysoké Mýto má celkem tři kostely. Husův sbor (Obrázek 6) stojí v kopci v Masarykových sadech nedaleko opevnění města, jehož součástí je nejbližší vodárenská a klášterská bašta. Nachází se také v blízkosti sokolovny a Tyršova náměstí.

Tento kostel je z vysokomýtských kostelů ten nejmladší, tudíž nemá tak vysokou historickou hodnotu.

¹⁹ KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

²⁰ KUČA, Karel. *České, moravské a slezské zvonice*. 2. Praha: Libri, 2001, s. 308. ISBN 80-7277-018-7.

²¹ Naše farnost. *Římskokatolická farnost: děkanství Vysoké Mýto* [online]. [cit. 2017-07-12]. Dostupné z: http://www.katolik.vmyto.cz/index.php?page=nase_farnost

Byl postaven roku 1937 (návrh Františka Truhláře z Vysokého Mýta). Stavba nám ukazuje moderní chrámové stavebnictví 20. let 20. století.²²

Kostel byl v průběhu let několikrát opravován. „V letech 1999-2000 se uskutečnila oprava Husova sboru, což představovalo především opravu fasády a provedení celkového statistického zajištění budovy.“²³ Další rekonstrukce (konec 2015-polovina 2016) se týkala prostor suterénu, opraveny byly podlahy, komín, omítka a další.²⁴

V současnosti není, stejně jako zbylé dva vysokomýtské kostely, veřejnosti běžně přístupný.

1.2.4 Jediná dochovaná zvonice

Budova zvonice (Obrázek 7) se stejně jako budova kostela sv. Vavřince nachází hned vedle náměstí. Stojí pár metrů od presbytáře kostela.

V současné době se zvonice používá jako další prostory Městské galerie, většinou ale jen během sezóny, protože v ní nejsou vhodné klimatické podmínky pro úschovu obrazů.

Zvonice byla postavena v druhé polovině 16. století, kvůli věžím kostela, které nebyly schopné unést tíhu zvonů (staticky špatně postavena věž severní, jižní – velká zátěž zvonů). Zvonice byla trojposchodová, čtvrté podlaží bylo dostavěno v první polovině 18. století (1720). V průběhu dalších let zvonici nepoškodil jen požár, ale také vichřice v roce 1834, kvůli tomu byla postavena nová střecha. Další rekonstrukce zvonice proběhly v průběhu první poloviny a na konci 20. století.²⁵

1.2.5 Náměstí Přemysla Otakara II.

Náměstí (Obrázek 8) ve Vysokém Mýtě je největším čtvercovým náměstím v České republice. Je také nejdůležitější centrem města, konají se tu téměř všechny venkovní kulturní, sportovní a jiné akce.

²² Husův sbor. *Hrady a zámky nejen na českém území* [online]. Jiří Čížek, c1995-2017 [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <http://www.hrady.cz/?OID=13409>

²³ ZÁRUBOVÁ, Jana. *Architektura a urbanistický vývoj Vysokého Mýta v letech 1848-1945*. Pardubice, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice. Vedoucí práce Pavel Panoch. Dostupné z: <http://url.cz/athK9>

²⁴ *Církev československá husitská: Náboženská obec Církev československé husitské ve Vysokém Mýtě* [online]. c2013 [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <http://www.cesh-vm.cz/>

²⁵ KAPLANOVÁ, Kristina a Štěpán VÁCHA. *Chrám sv. Vavřince ve Vysokém Mýtě*. Okresní muzeum ve Vysokém Mýtě: Vysoké Mýto, 2001, s. 53-54, 56. ISBN 80-238-7388-1.

V historii přes něj (od Pražské k Litomyšlské bráně) procházela Trstenická stezka. Původně bylo rozbahněné a zarostlé trávou. Vydlážděno bylo v 18. a 19. století. Z leteckého pohledu je na něm možné uvidět mozaikové výjevy.²⁶

S náměstím byly vybudovány i chodby pod ním. Vstoupit do nich bylo možné z hlubokých sklepení domů (většina vstupů ze sklepů je dnes už zazděna) nebo z opevnění města (do vstupů z opevnění jsou vsazeny mříže, hrozí totiž další riziko propadnutí). Právě kvůli chodbám se náměstí v roce 1994 propadlo a musely být zasypány z bezpečnostních důvodů. Chodby sloužily především pro případ úniku, kdyby se objevil nějaký nepřítel.

Náměstí je výjimečné nejen svou rozlohou, ale také systémem ulic kolem něho. Vychází z něho celkem dvanáct ulic – vždy dvě v rohu a jedna ve prostřed každé strany náměstí.

Původně stály uprostřed náměstí domy, ty byly ale v průběhu historie zbourány. Dnes je středem náměstí mariánský sloup (Obrázek 9). Ten vznikl v roce 1714 a připomíná nám mor, který v té době řádl. Autor barokního morového sloupu je bohužel neznámý.²⁷

Kolem středu náměstí stojí 16 lip. Letos na jaře musela být bohužel jedna pokácena, protože ohrožovala kolemjdoucí. Původně na jejich místech stály kaštiny, ty ale zmrzly a tak musely být nahrazeny.

Na náměstí se kromě lip nacházejí tři altánky (z toho jeden zastřešený), sluneční hodiny a kašna (duben/květen 2018 rekonstruována).

Na náměstí se nachází také několik historicky důležitých budov. Kromě věží kostelů, bran a zvonice je možné uvidět z dálky věž budovy „Staré pošty“ (Obrázek 10), která se také nachází na rohu náměstí. Další věží tvořící panorama Mýta je budova „staré radnice“, ve které se dnes nachází Informační turistické centrum, Městská galerie a Muzeum českého karosářství.

V posledních letech, včetně roku 2017, bylo náměstí v různých etapách rozkopáno (byly vyměňovány plynovody). Bylo upravováno ale tak, aby vzhled náměstí nebyl pozměněn.

²⁶ KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

²⁷ KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

1.2.6 Budova „staré radnice“

Budova „staré radnice“ (Obrázek 11) stojí v centru města – na náměstí Přemysla Otakara II. Jedná se o dům s věžičkou a hodinami.

Byla postavena již v roce 1433 v gotickém stylu. Po několika požárech byla barokně a později (1828) empírově upravena. Tato budova také sloužila jako sídlo okresního soudu – v polovině 19. století přistavěno vězení.²⁸

První cela vězení v každém patře nepatřila vězňům, nýbrž dozorcům. Proto je rozměrově větší.

Největší rekonstrukcí prošla tato budova v letech 2012-2014, kdy byla kompletně opravena a zmodernizována. Je bezbariérová, vybavena výtahem a dětským koutkem. Její historická podoba (zdobené gotické sloupy, křížová klenba, schodiště a sklepení) byla zachována.

K jejímu otevření došlo 6. září 2014. Bylo sem přesunuto Turistické informační centrum (Obrázek 12), sídlo městské galerie (i s depozitářem) a vzniklo zde Muzeum českého karosářství (Obrázek 13).

1.2.6.1 Muzeum českého karosářství

Hlavním představitelem karosářství ve Vysokém Mýtě byl Josef Sodomka starší a jeho syn Josef Sodomka mladší. Nejprve šlo o výrobu kočárů a saní, Josef Sodomka mladší posunul firmu Sodomka k výrobě velmi kvalitních a luxusních automobilových karoserií, ale také užitkových vozů.

Po druhé světové válce byla firma znárodněna a vznikl národní podnik Karosa. Tento podnik v následujících letech vystřídal několik majitelů a jmen, to ale nemění nic na tom, že je to jeden z větších evropských podniků vyrábějící autobusy. Kromě toho vytvořil mnoho pracovních míst nejen pro zdejší, ale také pro obyvatele celého Pardubického kraje.

Expozice je ve dvou patrech. Výstava vozů, kočárů a saní se po různých dobách obměňuje, jedná se především o kousky ze soukromých sbírek. Celková výstava je zaměřena především na firmu Sodomkovu, ale objevují se zde i jiné výstavy (např. firma Petera, pražská karosárna Uhlík).

²⁸ KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

Ve spodním patře bývalého soudu bývá vždy výstava vozů a kočárů (závisí na konkrétní výstavě). V prostorách vězení je expozice týkající se manuální práce, nástrojů a života Sodomků. V horním patře bývá také několik vozů, kočárů, popřípadě motocykl a auto ve zmenšené verzi. V horním vězení pak výstava týkající se informací o Sodomkově rodině a jejich firmě. Letos (2018) byla expozice v horním vězení zmodernizována a vyměněna (přidány raznice). Úprava expozice v dolní části vězení byla dokončena během května 2018.

1.2.6.2 Městská galerie

Tato galerie byla založena v roce 1957. Cílem bylo oddělení sbírky obrazů od ostatních sbírek (před zrušením okresu zachovat vlastnickou exkluzivitu). V té době sbírku tvořily především díla od vysokomýtských rodáků (darované).²⁹

V současné době jsou v depozitáři Městské galerie převážně díla českých autorů. Například kolekce z pozůstalosti Emanuela Frinty a Františka Matouška. Díla českých malířů – krajinářů – díla mýtského rodáka Jana Honsy, díla Antonína Hudečka, Jakuba Obrovského, Františka Kavána a dalších. Dále díla malířů jako jsou Václav Prágr, Jan Juška, Alois Srnský, Zdeněk Chotěnovský a další. Také díla klasiků (Navrátil, Slavíček, ...) a představitelů moderny (Jan Bauch, Otakar Nejedlý, Jan Smetana, ...). Díla významnějších představitelů avantgardy chybí.³⁰

Prostory městské galerie jsou hned na několika místech. Hlavní prostor je v budově „staré radnice“, ve druhém patře. Další prostory jsou ve zvonici.

V historii byly výstavy také v budově „Staré pošty“ na rohu náměstí (do roku 2011). Do roku 1968 byla sídlem galerie také budova dnešní Základní umělecké školy.³¹

V roce 2017 slavila v září Městská galerie 60. narozeniny. Součástí bylo několik vernisáží (jedna v budově muzea, druhá v ZUŠ), výstava, možnost malovat s malíři cestou na Bučkův kopec a vymalování podchodů graffiti umělci.

²⁹ KLÍMA, Jan. *Vysoké Mýto: tradice a současnost*. Vysoké Mýto: Město Vysoké Mýto, 2004, s. 120. ISBN 80-239-3071-0.

³⁰ Z historie. *Městská galerie ve Vysokém Mýtě* [online]. rsdialog.cz [cit. 2017-07-17]. Dostupné z: <http://galerie-vm.cz/informace/z-historie>

³¹ Z historie. *Městská galerie ve Vysokém Mýtě* [online]. rsdialog.cz [cit. 2017-07-17]. Dostupné z: <http://galerie-vm.cz/informace/z-historie>

1.2.7 Regionální muzeum

Regionální muzeum se nachází nedaleko od Muzea českého karosářství u jedné z ulic vycházejících z náměstí.

Regionální muzeum (Obrázek 14) vzniklo v roce 1871 jako městské muzeum. Založil ho mlynář Karel Richter. Z počátku muzeum rozkvétalo – místní nosili dary, ale už v roce 1877 bylo muzeum nefunkční. Po několika letech se o opuštěné sbírky začal zajímat Josef Škorpil. Tyto sbírky byly poté vystavené v opravené Pražské bráně.³²

Roku 1912 se sídlo muzea přesunulo do domu Aloise Vojtěcha Šembery. A. V. Šembera je místní rodák, po kterém nese název například zdejší divadlo. Pro historii Vysokého Mýta je velmi důležitý, protože právě on zřídil městskou knihovnu, městský archiv, napsal první dějiny města a zachránil zbytky opevnění města, zejména tedy Litomyšlskou bránu.³³

Muzeum má v současné době expozice stálé (celkem tři), ale také výstavy krátkodobé, které se obměňují.

První stálou expozicí je Muzeum českého karosářství. Od roku 2017 spravuje Regionální muzeum část Muzea českého karosářství, tudíž všechny exponáty byly přesunuty do budovy „Staré radnice“.

Další stálou výstavou je Expozice Stratílek, jejíž součástí jsou fotografie, dokumenty, ale také originální hasičské výrobky firmy Stratílek. Ta se nachází v budově Regionálního muzea.

Poslední stálou expozicí je výstava zbraní – expozice Kabinet Militária. Jedná se o výstavu chladných a palných zbraní, částí výzbroje a výstroje. Také se nachází v budově Regionálního muzea.

Regionální muzeum kromě Muzea českého karosářství spravuje také Barokní areál Vraclav.

³² KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

³³ KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

1.2.8 Městské opevnění

Kamenné opevnění bylo budováno mnoho let, už od vzniku města. Jeho stavba bylo dokončena zhruba někdy okolo první poloviny 14. století. Do města bylo možné vstoupit třemi hlavními vchody – třemi branami. Podle nich si můžeme představit, jak byly původní hradby mohutné. Kromě bran se dalo do města vstoupit také několika fortunami. Hradní zdi měly 25 bašt, z nichž se dochovaly pouze dvě – Klášterská bašta a Vodárenská bašta. V té době byly kolem hradeb vyhloubeny příkopy a protékala tudy řeka.³⁴

Většina hradeb, která se dochovala, se nachází v městských parcích. V Jungmannových sadech byly do hradeb (jedná se spíše ale o novější hradbu, jejíž součástí je původní hradba) vloženy pamětní desky (Obrázek 15) s nejdůležitějšími událostmi města, jako byly například požáry, významné osobnosti, které projížděli a podobně. Ne všechny vtlučené desky však uvádějí pravdivé údaje.

Další část dochovaných hradeb je nad botanickou zahradou, v Mýtě se tomuto místu říká „na hradbách“, protože je možné si na tyto hradby sednout. Díky tomu se tu schází mnoho mladých lidí. Součástí hradeb je také jeden ze zamřížovaných vchodů do chodeb pod náměstím.

Poslední část je v Masarykových sadech, kde je její součástí Vodárenská bašta.

1.2.8.1 Vodárenská bašta

Vodárenská bašta (Obrázek 16) se nachází kousek od sokolovny (Tyršovo náměstí).

Je součástí městského opevnění a pochází z první poloviny 14. století. Od roku 1768 měla funkci vodárny (přiváděla vodu do kašen na náměstí a do studní v ulicích).³⁵

Prohlédnout si tuto baštu je možné pouze zvenku, veřejnosti není z bezpečnostních důvodů nikdy přístupná.

1.2.8.2 Klášterská bašta

Klásterská bašta (Obrázek 17) stojí ve dvoře Sokolovny (na Tyršově náměstí, nedaleko od Vodárenské bašty). Stejně jako bašta Vodárenská bašta není Klášterská bašta volně přístupná.

³⁴ DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: Stručné dějiny města*. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 18, 19, 20.

³⁵ DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: Stručné dějiny města*. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 20, 124.

Bašta pochází z 15. století a rekonstruována byla znovu roku 1862. Pod baštou ještě můžeme najít zbytky původní hradby.³⁶

1.2.9 Litomyšlská brána

Litomyšlská brána (Obrázek 18) je asi nejvíce fotogenickým místem Vysokého Mýta. Na rozdíl od Pražské brány není průjezdná, protože se nachází v pěší zóně.

Každá z bran je pojmenovaná podle směru cesty, kudy vedla stezka. Litomyšlská se tedy nazývá podle města Litomyšl. Vybudována byla, stejně jako ostatní brány, jako součást městské opevnění.

Nemá svůj původní vzhled, během historie mnohokrát vyhořela a byla i několikrát ubourána. Rekonstruovaná byla v letech 1864-1867 podle plánu H. Bergmanna. Barevná freska, na které je patron Mýta sv. Jiří probodávající zeleného draka, byla navržena M. Alšem (1936). Zajímavostí je dům, který stojí před bránou, je to totiž pozůstatek barbakánu.³⁷

Z této brány není tak krásný výhled jako z Pražské brány, není tak vysoká. Kromě vyhlídek sloužila Litomyšlská brána donedávna také jako výstavní prostory Regionálního muzea. V historii ztrácela na svém významu, a proto měla být původně zbořena (překážela dopravě). O její záchranu se, jak už bylo zmíněno, zasloužil Alois Vojtěch Šembera.

Má dvě věže – jednu velkou a jednu malou, dovnitř se dá dostat pouze vyšší věží, malá věž je nepřístupná. Brána má celkem 78 schodů.

Přístupná bývá vždy během sezóny při prohlídkách města. Prohlídky města probíhají ve všedních dnech a také ve Dnech evropského dědictví. V roce 2017 byla provedena kontrola brány a došlo se k závěru, že je nutné ji zrekonstruovat, proto nebyla během sezóny 2017 při prohlídkách města přístupná. Letos (2018) bude požádáno o finanční prostředky na její rekonstrukci.

1.2.10 Pražská brána

Stejně jako ostatní brány vznikla tato brána jako součást městského opevnění, tedy v druhé polovině 13. století. Pražská brána (Obrázek 19) je na rozdíl od Litomyšlské průjezdná.

³⁶ KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

³⁷ KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

Stejně jako Litomyšlská nese název podle směru cesty – tedy podle města Prahy. V historii měla i jiná nazvání jako „Vraclavská“ nebo „Vratislavská“ (podle nedaleké vesnice Vraclav, která byla v dobách vzniku města a jeho opevnění velmi důležitá).

Bránu tvoří dvě věže a na rozdíl od Litomyšlské jsou obě přístupné. Vstoupit na bránu je možné přes menší ze dvou věží. Na vyšší věži jsou věžní hodiny. Dohromady má 153 schodů.

Brána slouží jako vyhlídková a vnitřek je zpestřen výstavou fotografií, která se nazývá „Staré Vysoké Mýto“. Kromě fotografií vevnitř si venku na zdi nad branou můžeme prohlédnout malbu sv. Jiřího s drakem.

Dnešní podoba brány pochází z let 1882-1883 (F. Schmoranz). Jako většina ostatních památek v historii také mnohokrát vyhořela. Cimbály věžních hodin byly odlity ze starých hřbitovních zvonů (pražský zvonář Dipold). Ve 14. století sloužila brána jako vězení.³⁸

Na podzim roku 2017 byla brána rekonstruována (konkrétně nejvíce poničená malá věž). V nejbližší době se chystá rekonstrukce i vyšší věže.

Přístupná je během sezóny (během komentovaných prohlídek města ve všední dny), dále také ve Dnech evropského dědictví a nově od roku 2018 během sezóny o vikendech a o svátcích.

Před branou stojí další významná památka Vysokého Mýta – socha Přemysla Otakara II. (Obrázek 20). Socha byla odhalena v roce 2012 v rámci oslav k 750. výročí od založení města.

Do sochy byly uloženy ostatky z pohřbu Přemysla Otakara II. Vyrobil ji sochař Karel Bureš. Je to první socha krále svého druhu a vznikla na základě peněz od dárců.³⁹

1.2.11 Choceňská věž

Choceňská věž (Obrázek 21) nebyla postavena jenom jako věž, je to pozůstatek třetí městské vstupní brány. Jako jediná si zachovala prakticky celou svou původní podobu.

³⁸ DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: Stručné dějiny města*. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 123.

³⁹ Socha Přemysla Otakara II. *Vysoké Mýto: oficiální stránky města* [online]. Město Vysoké Mýto, c2012-2017 [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <http://mesto.vysoke-myto.cz/pamatky-a-atraktivita/8652-socha-premysla-otakara-ii>

Tato brána se jmenuje podle historicky staršího sousedního rivalského města Choceň, jinak se jí také říká Karaska.

Stejně jako ostatní brány několikrát vyhořela, přesto je celý její vnitřek stále dřevěný, na rozdíl od zbylých dvou bran. Druhá menší věž a brána byly zbořeny v roce 1884. Stejně jako v Pražské bráně tu bylo vězení a byt hlásného. Kromě toho tady bylo vojenské skladiště.⁴⁰

U Choceňské brány byla zvonice, je to doloženo z roku 1619. V té době byly ve městě další dvě zvonice (u kostela sv. Vavřince a u kostela Nejsvětější Trojice), primárně měla tedy asi signální funkci.⁴¹

V roce 2016 prošla Choceňská věž rozsáhlou rekonstrukcí, její dřevěný vnitřek a bání byly totiž napadeny houbou a škůdcem, který dřevo rozežral.

Při rekonstrukci byl objeven neobvyklý nález. V bání byla uložena skleněná lahev. Ta obsahovala troje noviny (Národní listy, Pražský deník a Pernštýn) z roku, kdy byla ubourána brána s druhou věží a Choceňská věž byla rekonstruována. Kromě toho tam byly uloženy tři svaté obrázky (Madonka a dva obrázky sv. Josefa – patrona tesařů). Přidány k tomu byly ještě dva dopisy. Po rekonstrukci byly do věže noviny a obrázky uloženy zpět spolu s věcmi ze současnosti.

Choceňská věž byla před rekonstrukcí (2016) využívána vysokomýtským Domem dětí a mládeže („mikádo“). Byly zde vystavovány například keramické výrobky dětí. Po rekonstrukci věž není veřejnosti přístupná, jedním z důvodů je například to, že v ní od rekonstrukce není vedena elektřina.

1.2.12 Chodníček/Chodníčky na Vinicích

Chodníčky (Obrázek 22) jsou součástí naučné stezky Vinice. Jedná se o chodník z betonových panelů, podél něhož jsou vysázené lípy. Většině z lip je okolo sta let. Některé z nich už podlehly stáří, škůdcům a podobným útokům přírody, ale aby Chodníčky zůstaly takové, jaké vždy byly, město nechává vysazovat lípy nové.

Na jedné straně chodníčku je pole a výhled na přírodu Vinic a na straně druhé protéká řeka Loučná. Z Chodníčků je snadné se dostat na nově vybudované cyklotraily (2016) nebo k místnímu rybníku Chobotu.

⁴⁰ DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: Stručné dějiny města*. Hradec Králové: Kruh, 1974, s. 123.

⁴¹ KUČA, Karel. *České, moravské a slezské zvonice*. 2. Praha: Libri, 2001, s. 307-308. ISBN 80-7277-018-7.

Další možností je jít po naučné stezce Vinice, která nás přes chodníčky a cyklotraily dovede až na vyhlídku na Vinicích, z které je krásný výhled na Bučkův kopec, Vysoké Mýto a vedlejší vesnici Slatinu.

Chodníčky patří k Vysokému Mýtu už dlouho, nasvědčují tomu právě stoleté lípy. Kořeny těchto lip se ale podepsaly na reliéfu – betonové desky jsou na různých místech vystouplé nebo naopak více zabořené do hlíny. Proto se v roce 2017 začalo uvažovat o jejich rekonstrukci, která je ale problematická kvůli peticím. Většina obyvatel Vysokého Mýta je proti výměně panelů a je toho názoru, že by chodníčky měly zůstat takové, jaké jsou teď.

1.3 Přírodní památky

Z přírodních památek Vysokého Mýta se jedná především o botanickou zahradu a Bučkův kopec. Kromě toho je ve Vysokém Mýtě několik památných stromů a žije tu už zmíněný pro Vysoké Mýto typický pstruh (duhový).

1.3.1 Botanická zahrada (Arboretum)

Botanická zahrada (Obrázek 23) se nachází u severní části městského opevnění ve svahu nad řekou Loučnou.

V roce 2014 došlo k jejímu zrekonstruování – byly obnoveny schody k hradbám, byla tu vybudovaná stezka pro pěší a cyklisty a dále byly přidány lavičky k sezení.

Došlo k celkové úpravě botanické zahrady – některé stromy byly vykáceny a nahrazeny jinými, dále došlo k úpravě rostlinstva.

1.3.2 Bučkův kopec

Bučkův kopec je nejvyšší kopec ve Vysokém Mýtě. Jeho výška dosahuje něco málo přes 300 m. n. m. Nachází se směrem na Choceň, za Choceňským předměstím. Hovorově se mu také říká „Bučák“.

Je známý hlavně tím, že je z něho krásný výhled. Na jedné straně na okolní vesnice Vraclav, Slatinu a Sruby, na druhé straně na Vysoké Mýto a protější kopec Vinic.

V zimním období je to skvělé místo pro běžkování, bobování nebo sáňkování. Kromě zimního vyžití jsou tu tratě pro trénink motocrossových jezdců, které se využívají od jara do podzimu.

Vyjít na kopec je možné hned několika cestami. Jedna vede od bývalého kravína, jedná se o polní cestu. Další cesta vede podél cyklistické stezky směrem na Choceň a další cesty jsou nevyznačené směrem od vesnice Slatina.

Už několikrát se uvažovalo o zbudování rozhledny na vrcholku kopce. V jednu dobu tu dokonce rozhledna stála, ale poté byla opět zrušena.

1.4 Tradiční kulturní a sportovní akce

Téměř všechny kulturní akce se odehrávají na náměstí Přemysla Otakara II. Druhé důležité kulturní místo (hlavně během zimní sezóny) je M-klub Vysoké Mýto – Městské kulturní zařízení. Má dva sály, jeden velký a jeden malý. Jeho další součástí je venkovní prostor za budovou – Amfiteátr, který byl v nedávných letech zrekonstruován. Během letní sezóny jsou tu pořádány různé koncerty, během prázdnin promítány filmy a pořádány diskotéky.

Všechny akce jsou zaznamenány na stránkách města a v městském Zpravodaji.

1.4.1 Jarmarky

První neopomenutelnou kulturní součástí města jsou jarmarky. Každoročně se ve Vysokém Mýtě koná několik jarmarků. Probíhají na náměstí Přemysla Otakara II., kam jsou nastěhovány stánky a dřevěné lavice se zastřešením. Výrobky, potraviny a nápoje se liší podle období, ve kterém se jarmark koná.

Na jarním kujebáckém jarmarku, který se koná většinou počátkem dubna, se prodává například velikonoční výzdoba, hračky a věci vyřezávané ze dřeva.

Další jarmark se koná v květnu – Májový kujebácký jarmark. Jedná se o jarmark v rámci festivalu Čermákovo Vysoké Mýto.

V září jsou ve Vysokém Mýtě městské slavnosti, během kterých se koná další jarmark – Městský kujebácký jarmark. Na něm jsou už ochutnávky prvního burčáku.

Adventní kujebácký jarmark je vždy zhruba 4 neděle před Štědrým dnem, tedy na konci listopadu. Prodává se tu například jmelí, adventní věnce, vánoční stromečky, vánoční hvězdy, betlémy a další věci týkající se vánoc a vánoční tradice. Samozřejmostí je také svařák, medovina a další nápoje na prohřátí organismu.

Poslední jarmark každého roku se nazývá Zlatý kujebácký jarmark. Jedná se o jarmark na „zlatou neděli“ před Štědrým dnem.

1.4.2 Kujebácké rotování (květen)

Jeho úplný název je „Kujebácké rotování aneb Stabiláky šetří práci, ženou stroje a buráci“. S touto akcí se začalo v roce 2015 a koná se každý rok v květnu.

Jedná se o přehlídku a komentování práce historické techniky (stabilní spalovací a elektrické motory, dílenské, hospodářské a zemědělské stroje).

1.4.3 Noc v muzeu a galerii (květen)

První ročník Noci v muzeu a galerii se konal v roce 2015. Jeho centrem je budova „Staré radnice“.

Každý ročník je trochu jiný. Vždy jsou ale součástí komentované prohlídky města a výstup na městské věže. K tomu také komentovaná prohlídka Muzea českého karosářství, včetně historie budovy a místností v budově, kam se za normálních okolností návštěvník nepodívá. Je otevřené i sklepení, které kdysi bývalo součástí městských chodeb.

Součástí bývá také beseda se zajímavými osobnostmi. V roce 2016 to byla výstava Marka Simona (místní rodák) a v roce 2017 beseda se Zdeňkem Šindlarem. V 10 hodin se koná ohňostroj. Kromě besedy s osobností vystupují v galerii různé kapely.

Personál Muzea je vždy v kostýmech (Obrázek 24). V roce 2016 to byly dobové kostýmy (dlouhé šaty apod.), v roce 2017 pohádkové postavy jako beruška, vodník a další.

Každý rok se také soutěží o půlnoční projížďku (soutěž pro děti) v automobilu Aero.

1.4.4 Čermákovo Vysoké Mýto (květen)

Jedná se o přehlídku národních dechových dětských orchestrů. Čermákovo Vysoké Mýto se koná v květnu na náměstí Přemysla Otakara II. V roce 2017 to byl už 25. ročník.

Ve 30. letech 20. století ve Vysokém Mýtě Josef a Jan Čermákoví zakládali různé orchestry a dětské kapely. Čermákovo Vysoké Mýto se koná na jejich počest. Tato akce má podpořit mládež v odvětví hudby, které dnes už není tak populární.⁴²

⁴² Historie. *Čermákovo Vysoké Mýto* [online]. Město Vysoké Mýto, c2017 [cit. 2017-08-07]. Dostupné z: <http://cermakovo.vysoke-myto.cz/historie>

Josef Čermák byl synem Jana Čermáka. Jan složil okolo 1300 skladeb a Josef je důležitý zejména tím, že ve Vysokém Mýtě založil Hudební školu.⁴³

Dětské orchestry vystupují přes den. Součástí večerního programu jsou různé české kapely, v roce 2017 to byla třeba kapela Sto zvířat. Na náměstí je kromě kapel k dispozici vždy nějaké občerstvení a nápoje.

1.4.5 Sodomkovo Vysoké Mýto (červen)

Sodomkovo Vysoké Mýto (Obrázek 25) je festival na počest Josefa Sodomky.

K vidění je tu spousta automobilových veteránů, užitkových vozů, motocyklů i strojů, které pomáhaly hasičům nebo zemědělcům. Je tu také možnost projet se historickým autobusem.

Kromě motorových strojů se tu můžeme setkat s výstavou historických kol, na kterých se před podiem projíždějí jejich majitelé v dobových kostýmech. V dobových kostýmech jsou dobrovolně všichni, kteří sem přijeli se svými historickými kousky.

Sodomkovo Vysoké Mýto je stále populárnější, proto se tu každý rok schází čím dál tím více nadšenců. Rok 2017 byl už 11. ročníkem.

Festival je pořádán vždy na začátku června. Kromě vystavených kousků jsou součástí programu koncerty kapel, různé výstavy a zábava pro děti.

1.4.6 Sportovní den (květen/červen)

Sportovní den se koná každý rok buď na konci května, nebo během první poloviny června. Letos (2018) se bude konat už osmý ročník.

Jde o představení různých vysokomýtských sportovních oddílů, tanečních skupin a jednotlivých sportovců.

1.4.7 Randálfest (červen)

Randálfest organizuje vysokomýtská odborná stavební škola spolu s M-klubem. Jedná se o hudební festival, který je přístupný široké veřejnosti. První ročník se konal v roce 2013.

⁴³ Jan Čermák. *Osobnosti regionů* [online]. Městská knihovna Česká Třebová, 2017 [cit. 2017-08-07]. Dostupné z: <http://www.osobnostiregionu.cz/osoby/1560>
Josef Čermák. *Osobnosti regionů* [online]. Městská knihovna Česká Třebová, 2017 [cit. 2017-08-07]. Dostupné z: <http://www.osobnostiregionu.cz/osoby/769>

Festival probíhá v prostorách M-klubu, konkrétně venku v Amfiteátru vždy na konci školního roku. Vystupují na něm známé české skupiny (UDG, Rybičky 48, ...) a studentské kapely.

1.4.8 Promenádní koncerty (červenec – srpen)

Jedná se o tradiční promenádní koncerty dechové hudby. Tyto koncerty se konají vždy ve čtvrtek jednou za dva týdny celé prázdniny a ve Vysokém Mýtě jsou velmi populární. Mezi tradiční skupiny patří například kapela Choceňkačka.

1.4.9 Kinematograf bratří Čadíků (srpen)

Tento filmový festival (Obrázek 26) probíhá v mnoha městech v Čechách i na Slovensku. Jde o promítání českých filmů. Vstupné je vždy dobrovolné.

Promítají se vždy 4 filmy, každý večer jeden. Ve Vysokém Mýtě se jedná o akci většinou v druhé polovině srpna, je to už zažitá tradiční letní zábava. Koná se na náměstí Přemysla Otakara II., kam jsou kromě plátna přistěhovány další lavice k sezení. S promítáním se čeká vždy na setmění.

Kromě tohoto letního kina pobíhá také už zmíněné letní kino v Amfiteátru. Promítají se také jen české filmy, vstup je zpoplatněn. Na rozdíl od letního kina na náměstí probíhá toto kino celé léto, vždy jednou za týden.

1.4.10 Týden hudby (srpen)

Týden hudby (Obrázek 27) je multižánrový hudební festival. Letos (2018) se bude konat už 19. ročník. Koná se na náměstí Přemysla Otakara II. a vstupné je zdarma. Koncerty začínají až večer. V posledních letech se Týden hudby přesunul na konec srpna.

Skupiny jsou různé, od místních až po známé české skupiny (Vladimír Mišík & ETC, Michal Hrůza, AC/DC CZECH REVIVAL, Kamil Střihavka a další), většinou hrají dvě až tři kapely za večer. Návštěvníci jsou nejen lidé z Mýta, ale i z širokého okolí.

Za patrona vysokomýtského týdne hudby je už dlouho pokládán Michal Hrůza, který se do Vysokého Mýta vždy rád vrací. Naposledy hrál ve Vysokém Mýtě v roce 2015.

1.4.11 Gymjam (září)

Gymjam je studentský festival, který organizuje Gymnázium Vysoké Mýto spolu s M-klubem. První ročník byl v roce 2014.

Festival se koná na začátku září. Dopoledne je program v budově gymnázia (pro okolní základní školy), odpoledne je průvod studentů gymnázia v „gymjamovských“ tričkách a další akce v Amfiteátru (koncerty).

1.4.12 Městské slavnosti (září)

Nejdříve vzniklo uskupení, které se nazývalo „Mezinárodní partnerské dny“. Ty fungovaly od roku 2000. V průběhu let přibýlo několik měst (německé město Korbach, polská města Pyzyce a Ozorkow nebo slovenská Spišská Běla, ...).

Úkolem těchto měst bylo organizování akcí, na kterých měly vystoupit jejich soubory a soubory partnerských měst jako utvrzení partnerství.

Vysoké Mýto a město Korbach slavily v roce 2010 desáté výročí partnerství. Součástí programu byla výstava v Městské galerii, koncert Mezinárodního dětského orchestru (hudebníci z partnerských měst). Sobotní program se konal na náměstí (opět hudebníci z partnerských měst – Vysokomýtský sbor a sbor z Korbachu a z Polska).

V roce 2011 se název „Mezinárodní partnerské dny“ změnil na „Městské slavnosti“.

V roce 2012 město slavilo 750 let od svého založení. Byla odhalena už zmíněná socha Přemysla Otakara II. Součástí oslav byly samozřejmě stánky na náměstí (ukázka ražení mincí, výroba svíček, umělecké kovářství, ...) a koncerty (Tomáš Klus, Věra Martinová, Miro Žbirka).

V roce 2014 bylo právě v rámci slavností otevřeno již zmíněné Muzeum českého karosářství.

Součástí městských slavností (Obrázek 28) většinou bývají i Dny evropského dědictví, které jsou spojené s otevřením většinou veřejnosti nepřístupných míst (ve Vysokém Mýtě obě brány a věž a všechny kostely).

1.4.13 Večer světél (září)

Večer světél má ve Vysokém Mýtě svou tradici už velmi dlouho. Jedná se o lampionový průvod. Večer světél je doprovázen kulturním programem a zakončen krásným ohňostrojem.

Průvod začíná u pomníku padlých v Jungmannových sadech (připomenutí vzniku Československa) a dále pokračuje městem.

1.4.14 Bubenický festival Vysoké Mýto (říjen)

Bubenický festival se ve Vysokém Mýtě koná od roku 2011. Má za úkol představit ty nejlepší české a zahraniční bubeníky. Většinou začíná po obědě, hraje osm bubeníků. Kromě toho se na festivalu rozdávají i ceny (v hodnotě okolo 200 000 Kč).⁴⁴

Koná se v prostorách M-klubu, v malém a velkém sále.

1.4.15 Čertovský průvod (prosinec)

Každý rok se 5. prosince koná čertovský průvod, kdy na dvou vozech vyjíždějí od Hejhalovy cukrárny (na náměstí) dva vozy tažené koňmi. Vozy projíždějí po náměstí s čerty, s Mikulášem a anděly. Čerti seskakují z vozů, straší děti a sbírají je do pytlů. Účinkující mají vždy perfektní kostýmy s řetězy a zvony a na vozech hoří ohně.

⁴⁴ O festivalu. *Bubenický festival* [online]. c2013 [cit. 2017-08-13]. Dostupné z: <http://www.bubenickyfestival.cz/o-festivalu>

2 Okolí

2.1 Historické památky

2.1.1 Hrad a zámek Nové Hrady

Vesnice Nové Hrady se nachází u Vysokého Mýta směrem na Proseč, zhruba 17 kilometrů daleko. Zámecký areál se zámkem jsou běžně přístupné (od roku 2017 za poplatek).

Původní název vesnice byl Boží Dům. Ta je poprvé upomínána v roce 1293. Na kopci nad vesnicí postavil Zdeněk Kostka kamenný hrad (polovina 15. století), který nesl stejný název jako vesnice. Hrad (Obrázek 29) měl pravděpodobně kruhový půdorys a byl chráněn hradbou a strmými svahy. Před kamenným hradem tu stál údajně dřevěný hrad. Ač kamenný hrad nesl stejný název jako vesnice, lidé ho nazývali „Nový Hrad“ a tak vznikl i dnešní název vesnice – Nové Hrady. Je možné, že tu stál ještě renesanční zámek (víme z lidové tradice, žádný jiný důkaz není), asi proto množné číslo Nové Hrady.⁴⁵

Hrad byl zbourán v roce 1774 a materiál z něho byl použit na výstavbu nového zámku. Jelikož byl hrad rozebrán, je možné o něm zjistit jen pár informací jako opevnění hradu a svahy.⁴⁶

Dnes je kolem trosek bývalého hradu Anglický park, jsou tu vybudované nové cesty. Původní cesta, která vedla ke hradu, už neexistuje, ke zbytkům hradu je možné se dostat vyšlapáním svahu.

Se stavbou Zámku Nové Hrady (Obrázek 30) se začalo v roce 1753. Postavil ji hrabě Jan Antonín Harbuval-Chamaré (stavební návrh Josefa Jägra), dokončena byla v roce 1777.⁴⁷

⁴⁵ ŠIMEK, Tomáš. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Svoboda, 1989, s. 327, 328.

⁴⁶ DURDÍK, Tomáš. *Ilustrovaná encyklopedie českých hradů*. 2. Praha: Libri, 2000, s. 384. ISBN 80-7277-003-9.

⁴⁷ VLČEK, Pavel. *Ilustrovaná encyklopedie českých zámků*. 2. Praha: Libri, 2001, s. 389. ISBN 80-7277-028-4.

Jedná se o rokokovou stavbu. V zámku je zachovaná štuková výzdoba (Josef Procházka z Chrudimi – vyzdobil také zámeckou kapli sv. Aloise). Sochařská výzdoba terasy, rampy a zámeckého interiéru jsou dílem sochaře Jana Mělnického. Autorem brány a ramp je sochař Vít Čermák z Chrasti a kameník Ignác Vích z Potštejna. Rokokový zámecký areál se v původní podobě zachoval dodnes.⁴⁸

Rekonstrukcí prošel zámek v letech 1904-1905 a v letech 1936-1939 pod vedením architekta Zdeňka Fierlingera.⁴⁹ Poslední rekonstrukce proběhla na přelomu století v roce 2001.⁵⁰

Dnes je součástí areálu muzeum cyklistiky, které bylo otevřeno v roce 2007. Je tu více než 250 jízdních kol a mnoho dalších věcí, které s cyklistikou souvisejí.⁵¹

Kromě muzea cyklistiky si lze prohlédnout také galerii klobouků, labyrint (Obrázek 31) neboli bludiště, v jehož centru stojí socha Stalina. Areál Zámku Nové Hrady má také velmi krásné zahrady (např. francouzská, zeleninová a další) s altánky a jezírky (Obrázek 32). Součástí je také restaurace s kavárnou a sezením venku před zámkem.

K zámku patří také koňské stáje a farma s jeleny.

2.1.2 Proseč

Proseč je městečko mezi Novými Hrady a Budislaví.

Proseč a prosečsko jsou známé především výrobou dýmek. Tomuto řemeslu je věnováno muzeum, kde je možné vidět historii výroby dýmek, historii Proseče, dobové nádobí, keramiku nebo oblečení. Muzeum se nachází ve stavení s roubenou světnicí, která byla pro Proseč typická. Muzeum je poslední zachovaná stavba tohoto typu.⁵²

⁴⁸ ŠIMEK, Tomáš. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Svoboda, 1989, s. 328, 329.

⁴⁹ VLČEK, Pavel. *Ilustrovaná encyklopedie českých zámků*. 2. Praha: Libri, 2001, s. 389. ISBN 80-7277-028-4.

⁵⁰ ANDRLE, Augustin. *Města a obce Vysokomýtska*. Vysoké Mýto: AAA Atlantik Augustin Andrle Vysoké Mýto, 2007, s. 321. ISBN 80-902996-2-8.

⁵¹ ANDRLE, Augustin. *Města a obce Vysokomýtska*. Vysoké Mýto: AAA Atlantik Augustin Andrle Vysoké Mýto, 2007, s. 321. ISBN 80-902996-2-8.

⁵² Muzeum dýmek Proseč. *Oficiální stránky města Proseč* [online]. Freely, c2018 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <https://www.mestoprosec.cz/tip-na-vylet/muzeum-dymek-prosec>

2.1.3 Budislav

Budislav je vesnice nacházející se nedaleko Nových Hradů a Proseče směrem z Vysokého Mýta na Litomyšl. Její součástí je chatová oblast, několik rybníků a přímo v jejím centru se nacházejí skály Zámeček a Hradisko.

Dnes je Budislav známá oblast chatařů, sběrem borůvek a hojným počtem hub. Z Budislavy se dá kolem rybníků a přes les snadno dojít do Toulouvcových maštálí, kromě toho je tu chráněná ornitologická oblast a mnoho rašelinných luk. V jejím okolí je možné využít různých pískovcových lomů.

2.1.4 Vraclav

Vraclav je vesnice ležící na vyvýšenině asi 4 kilometry od Vysokého Mýta. Na Vraclav vede naučná stezka, jejíž součástí je smírčí kříž s kuší a procházka lesem.

Je mnohem starší než Vysoké Mýto a je považována za jednu z nejstarších českých obcí. Její jméno je odvozeno od jména knížete Vratislava II. – názvy Vratislav a Vratslav. Kromě toho je Vraclav známá díky vyvraždění Vršovců, ke kterému tady došlo v roce 1108.⁵³

Už v roce 1088 tady byl hrad (ochrana zemské stezky). Po vzniku Vysokého Mýta vratislavský hrad zanikl, protože správu území mělo na starosti právě nově vzniklé město. Zbylo po něm předhradí, na kterém byla ves Vraclav (majetek Vysokého Mýta). Vraclav byla dobyta husity, poté (zhruba o 50 let později) uherským králem Matyášem Korvínem a v roce 1790 tu pobývalo vojsko pod vedením generála Rímského Korsakova.⁵⁴

V 11. století byl na Vraclavi postaven románský kostel sv. Václava. Okolo něho se nacházel hřbitov. V průběhu staletí byl několikrát vypálen, v 18. století zrušen a později předělán na hospodu (Obrázek 33).⁵⁵

⁵³ ANDRLE, Augustin. *Města a obce Vysokomýtska*. Vysoké Mýto: AAA Atlantik Augustin Andrle Vysoké Mýto, 2007, s. 580. ISBN 80-902996-2-8.

⁵⁴ ANDRLE, Augustin. *Města a obce Vysokomýtska*. Vysoké Mýto: AAA Atlantik Augustin Andrle Vysoké Mýto, 2007, s. 580. ISBN 80-902996-2-8.

⁵⁵ ANDRLE, Augustin. *Města a obce Vysokomýtska*. Vysoké Mýto: AAA Atlantik Augustin Andrle Vysoké Mýto, 2007, s. 580, 583. ISBN 80-902996-2-8.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie (Obrázek 34) vznikl v roce 1349 jako kostel farní. Stojí v prostoru zaniklého hradiska. Byl původně gotický a stejně jako u kostela sv. Václava byl u něj hřbitov (pozůstatky hřbitovních kamenů). Velkou přeměnou prošel poté, co si tu Dobříkovští z Majerova zbudovali hrobku. Dnešní podoba je z roku 1889.⁵⁶

Ke kostelu patří stará zděná zvonice s obrannými prvky (střílnové otvory). Několikrát vyhořela a do dnešní podoby byla upravena po požáru v roce 1737.⁵⁷

Asi nejvýznamnější památkou Vraclavi je Barokní areál Vraclav (Obrázek 35), jehož součástí je studánka, kostel sv. Mikuláše a poustevna Fráterka.

Je tu studánka sv. Mikuláše, která má léčivé účinky. V roce 1664 se tu díky studánce uzdravil vysokomýtský nožír a také vraclavský farář Mikuláš. Ten byl tak vděčný, že nad ní nechal vystavět kamennou kapličku. Nad kapličkou byla později zbudována také poustevna s věžičkou (Fráterka). Díky léčebné síle studánky přinášeli lidé do kapličky různé předměty jako projev díků (sošky, obrazy apod.). Díky studánce tu vznikly lázně, které byly tak známé, že sem přijížděli i návštěvníci z Brna a Prahy (17./18. století). O studánce byly skládány i oslavné písně, lázně ovšem v 2. pol. 19. století téměř zanikly.⁵⁸

Ke studánce se dodnes sjíždí mnoho lidí, kteří si léčivou vodu stácejí do lahví. Říká se, že tato léčivá voda protékající pod kapličkou nikdy nezteplá.

Barokní kostel sv. Mikuláše stojí na místě kapličky. Je to kostel poutní a filiální. Autorem plánu kostela je architekt Karel Antonín Canevalle. Kostel byl dostavěn a vysvěcen v roce 1730. Studánka se stala součástí kostela (sklenutá kaple pod chrámovou předsíní). Vedle kostela dodnes stojí poustevna, což je důkazem důležitosti dřívějšího náboženského života.⁵⁹

Od začátku roku 2017 je kostel sv. Mikuláše postupně po částech rekonstruován.

Všechny památky na Vraclavi, kromě kostela sv. Václava jsou volně přístupné. Do kostela sv. Mikuláše a poustevny je vstup zpoplatněn.

⁵⁶ ANDRLE, Augustin. *Města a obce Vysokomýtska*. Vysoké Mýto: AAA Atlantik Augustin Andrlé Vysoké Mýto, 2007, s. 583. ISBN 80-902996-2-8.

⁵⁷ KUČA, Karel. *České, moravské a slezské zvonice*. 2. Praha: Libri, 2001, s. 302. ISBN 80-7277-018-7.

⁵⁸ ROYT, Jan, Věra SEKOTOVÁ, Ludvík SKRUŽNÝ, Martin SVATOŠ a Michal SVATOŠ. *Vraclav - genius jednoho místa*. Vysoké Mýto: Okresní muzeum Vysoké Mýto, 2001, s. 55, 56. ISBN 80-238-9692-X.

⁵⁹ ROYT, Jan, Věra SEKOTOVÁ, Ludvík SKRUŽNÝ, Martin SVATOŠ a Michal SVATOŠ. *Vraclav - genius jednoho místa*. Vysoké Mýto: Okresní muzeum Vysoké Mýto, 2001, s. 66, 69. ISBN 80-238-9692-X.

2.1.5 Dřevěný kostelík v Dobříkově

Dobříkov je obec nacházející se nedaleko Vysokého Mýta za vesnicemi Slatina a Sruby.

Po cestě do Dobříkova je možné se zastavit na Čertově Dubu (vrchu). Jedná se o území, na němž se scházejí hranice tří míst – Chocně, Srubů a Újezdu u Chocně. Stojí tu také pomník padlému partyzánovi Alexandru Bogdanovi, lidově se tomuto místu říká „U partyzána“ (Obrázek 36). Dostat se k pomníku je možné pouze na kole nebo pěšky. Přesně v tomto místě se zdržovala skupina partyzánů a ještě dnes jsou tu zbytky zemljanek. U pomníků se každý rok konají setkání občanů věnované ukončení druhé světové války.

Dřevěný kostelík (Obrázek 37) z Podkarpatské Rusi je roubená sakrální stavba, která je spravována (stejně jako Husův sbor ve Vysokém Mýtě) Církví československou husitskou. Je jedinečná tím, že v ní nebyl použit jediný hřebík.

Kostelík pochází z roku 1679 a byl postaven ve Velké Kopani na dnešním území Zakarpatské Ukrajiny. Byl odkoupen v roce 1927 a během tří let převezen sem do Dobříkova. Součástí kostelíku jsou ikony, malby a ikonostas (Obrázek 38), které jsou v současné době restaurovány. Kostel je dělen na tři části. Ikonostas a několik ikon nepochází z tohoto kostelíku, ale z vyhořelého kostelíku z Trosniku. Jsou tu ikony ze 17., 18. a 19. století.⁶⁰

Ve Velké Kopani ještě donedávna nevěděli, co se s kostelíkem stalo. Při 80. výročí otevření kostelíku dostali pozvánku, přijelo sem několik lidí včetně kněze a starosty z Velké Kopaně. Jako vděk s sebou přivezli novodobou ikonu svatého Alexeje, který pro danou oblast Ukrajiny znamená něco jako pro nás Anežka Česká.

Tyto kostelíky na Ukrajině sloužily jako černá kronika, důkazem toho jsou vyrytá jména a data úmrtí z 18. století (Obrázek 39). Unikátní je zde také oltář, který je velmi dobře zachovalý a jemu podobné stěží najdeme i na Ukrajině. Stejně jako oltář, je těžké najít na Ukrajině i tak dobře zachovaný kostelík.

Za normálních podmínek není kostel běžně přístupný. Přístupný je během Dnů evropského dědictví, je také možné domluvit si prohlídku.

⁶⁰ Dobříkovský kostelík. *Obec Dobříkov* [online]. Antee, c2017 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.dobrikov.cz/dobrikovsky-kostelik>

2.2 Přírodní památky

2.2.1 Slatinná louka Babka

Slatinná louka Babka se nachází z Vysokého Mýta směrem na Choceň před obcí Dvořisko. Nachází se nedaleko odbočky k místnímu rybníku Chobot vedle chatové oblasti v části zvané „U Vinic“. Nachází se mírně v kopci. Ke slatinné louce je možné se dostat z vyhlídky na Vinicích, která je součástí naučné stezky Vinice.

Je to mokřadní louka, na které se nachází několik vzácných druhů rostlin a živočichů (prvosěnka jarní, žluťucha leskla, modrásek očkovaný, ...). Několik druhů bohužel už vymizelo (nedocházelo zde k pravidelnému kosení), pravidelným kosením je ale pravděpodobné obnovení vymizelých druhů.⁶¹

2.2.2 Toulcovy Maštale

Toulcovy Maštale (Obrázek 40) se nacházejí nedaleko od vesnice Proseč, Budislavy a Nových Hradů. Jedná se o přírodní rezervaci s lesy a skalním (pískovcové skály) a jeskynním systémem. Název „Toulcovy“ pochází pravděpodobně od loupežníka Toulce, který tu měl svůj úkryt. Díky tomu také vznikly názvy skal jako „Sklep“, „Kuchyň“ nebo „Myší díra“.

O Toulci koluje mnoho pověstí a příběhů. Jedním z důkazů o Toulcově přítomnosti je „toulcovova stopa“ – otisk obrovské boty v jedné ze skal.

Turisté sem jezdí sbírat borůvky a stavět mechové hrady. Nejoblíbenější činností je ovšem „podpírání“ skal klacky (Obrázek 41). Je možné si tu také zarezervovat projížďku na koních. Další sportovní aktivitou je třeba systém cyklistických stezek v přírodě kolem Maštálí nebo Run-Fit-Track (3,5 km dlouhý běžecký okruh s radami o protahování).

Toulcovy Maštale také lákají tím, že se v jejich blízkosti nachází Toulcovova rozhledna, Nové Hradky nebo Proseč se svým Muzeem dýmek.

⁶¹ Vysoké Mýto - U Vinic - Slatinná louka Babka. *ZO ČSOP JARO Jaroměř* [online]. WordPress [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.jarojaromer.cz/spolek/babka/>

PRAKTICKÁ ČÁST

3 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Úkolem tohoto dotazníku bylo zhodnotit zájem turistů o město Vysoké Mýto, proč sem přijeli, kolikrát tu byli a tak dále. Dále také zjistit, odkud se o městě dozvěděli a pokud jsou tu déle než na jeden den, kde pobývají.

Díky všem těmto údajům je možné zjistit stav Vysokého Mýta z hlediska potenciálu cestovního ruchu díky konkrétním odpovědím návštěvníkům tohoto města. Díky těmto odpovědím je možné zhodnotit situaci, pozitivní a negativní stránky, co by bylo potřeba vylepšit a v jaké sféře.

Dotazník byl zpracován anonymně, jediné, co návštěvník města mohl nebo nemusel doplnit, bylo datum, díky kterému se zjišťovalo, v jakém období je největší příliv návštěvníků.

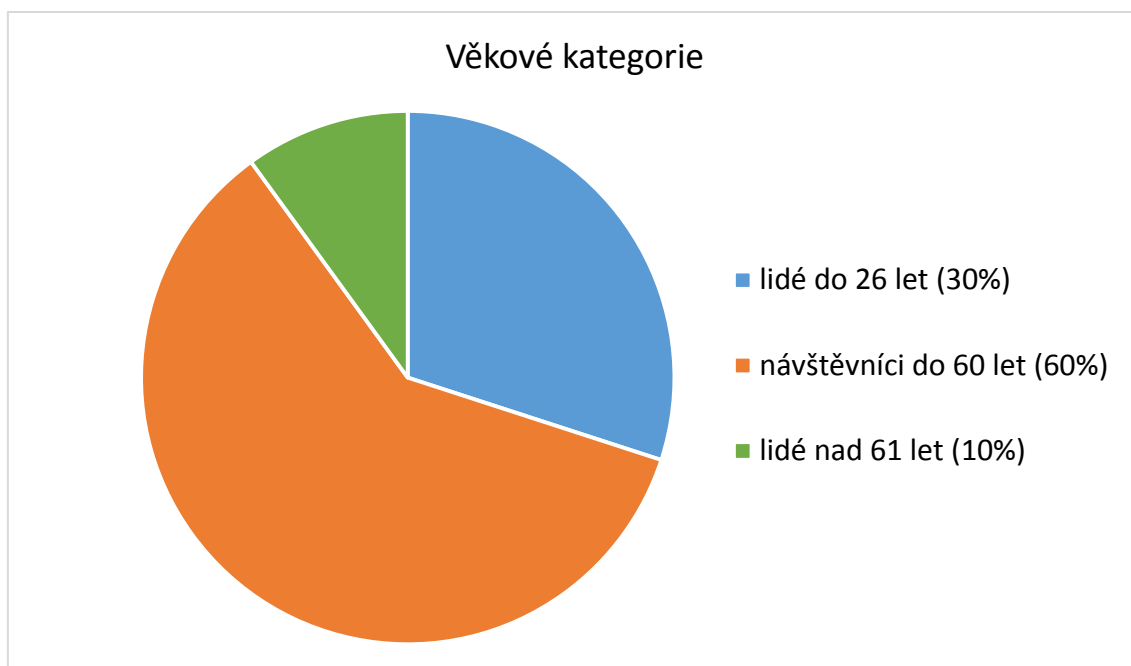
Dotazník se skládal z celkem šesti otázek pro každého návštěvníka a z dalších dvou podotázek, které se týkaly jen návštěvníků zdržujících se déle než jeden den bez přenocování.

Dotazník bylo možné vyplnit v Turistickém informačním centru ve Vysokém Mýtě, kde byl k dispozici po celý rok 2017. Dotazníků bylo vyplněno nejvíce během letní sezóny. V sezóně jich bylo vyplněno celkem 60 a mimo sezónu celkem 28.

Vyplnilo jej celkem 88 návštěvníků Vysokého Mýta, z toho 43 mužů a 45 žen.

3.1 Do jaké věkové kategorie patříte?

Graf 1 - Věkové kategorie

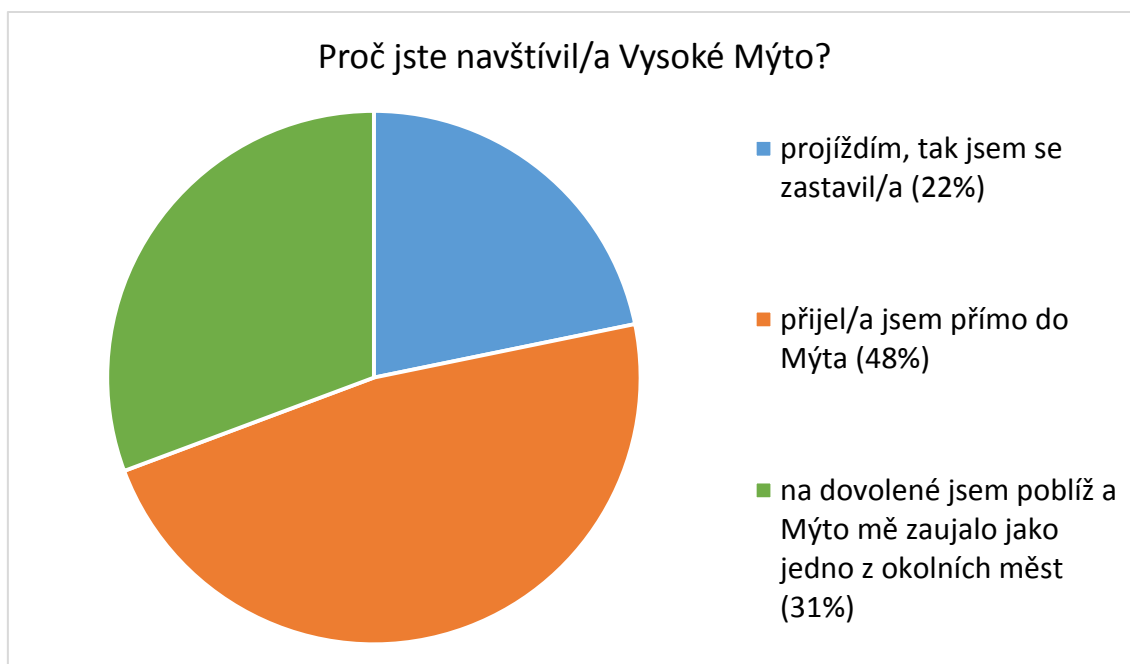
Věkové kategorie zvolila autorka celkem tři: „lidé do 26 let“, „návštěvníci do 60 let“ a „lidé nad 61 let“. Nejvíce návštěvníků spadá do druhé kategorie (tedy 27-60), celkem 53 lidí ze všech dotazovaných. Lidí mladších 26 let je zhruba polovina (26) z kategorie druhé. Nejméně je potom lidí nad 61 let (9).

Z výsledků plyne, že zájem o historii nebo kulturu je u lidí do 26 let nízký. S tím můžou ovšem souviset další aspekty, jako třeba propagace Vysokého Mýta nebo to, že je to malé město.

U lidí nad 61 let zájem také výrazně klesá, přesto, že je Vysoké Mýto nejen historicky bohaté, ale nabízí také mnoho akcí vhodné pro starší (koncerty dechové hudby, divadelní hry, různé přednášky apod.).

3.2 Proč jste navštívil/a Vysoké Mýto?

Graf 2 - Proč jste navštívil/a Vysoké Mýto?

Možné bylo vybrat ze tří možností: „projíždím, tak jsem se zastavil/a“, „přijel/a jsem přímo do Mýta“ nebo „na dovolené jsem poblíž a Mýto mě zaujalo jako jedno z okolních měst“.

Překvapivým zjištěním je, že celkem jenom 42 lidí, což není ani polovina dotazovaných, přijela přímo do Vysokého Mýta.

27 lidí přijelo do Mýta, protože je zaujalo jako jedno z okolních měst jejich pobytu.

Projíždějících, co si tu udělali zastávku, je celkem 19.

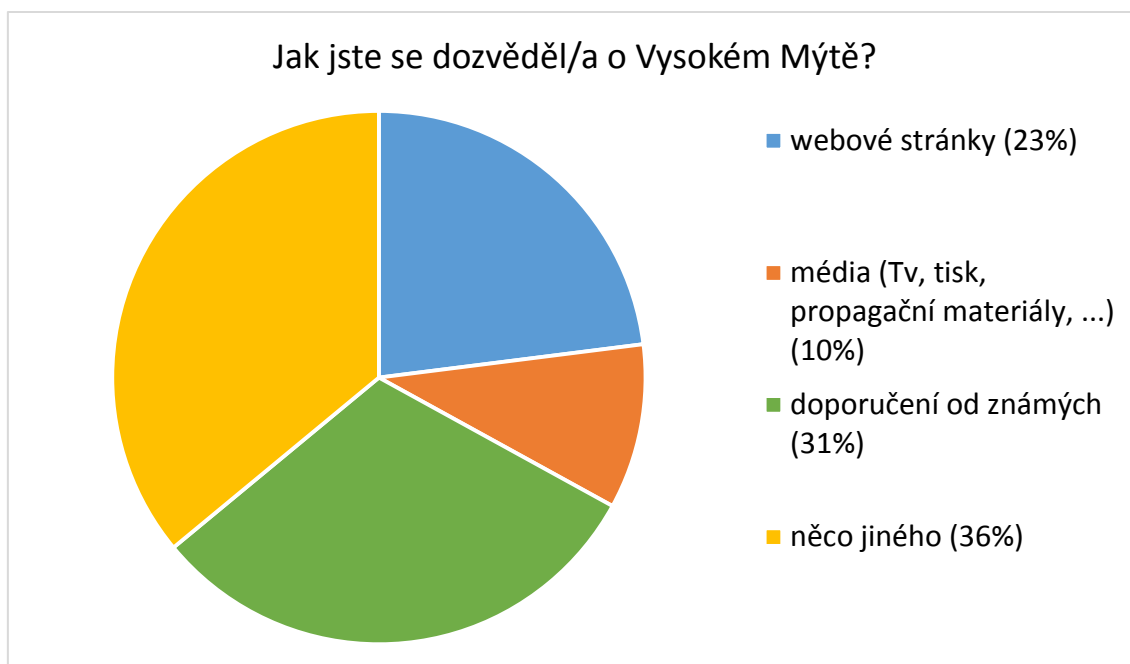
Autorka byla toho názoru, že největší podíl bude mít možnost druhá (příjezd přímo do Mýta). Z výsledků ovšem plyne, že je to o dva lidi méně, než je polovina dotazovaných.

Na druhou stranu počet lidí, kteří zakroužkovali třetí možnost (na dovolené poblíž a Vysoké Mýto je zaujalo), je poměrně vysoký (27), z čehož se dá usuzovat, že kvalita propagačních materiálů v okolních městech je uspokojivá.

Možnost první (projíždějící) zakroužkovalo celkem 19 lidí z 88. U této odpovědi byla autorka téměř přesvědčená, že ji nezakroužkuje skoro nikdo. Podle odpovědi to ale znamená, že Vysoké Mýto má slušný turistický potenciál a dokáže zaujmout na první pohled ty, kteří jsou na cestách a mají chvíli volného času.

3.3 Jak jste se dozvěděl/a o Vysokém Mýtě?

Graf 3 - Jak jste se dozvěděl/a o Vysokém Mýtě?

Vybrat bylo možno z celkem 4 možností, odkud bylo možné se dozvědět o Vysokém Mýtě: „webové stránky“, „médiá (TV, tisk, propagační materiály, ...)“, „doporučení od známých“ nebo „něco jiného“.

Nejvíce lidí označilo odpověď „něco jiného“ (32 lidí). To může znamenat, že dotyčný třeba nebydlí až tak daleko, tudíž má o Vysokém Mýtě povědomí. Nebo to může být právě jeden z projíždějících, co si tu udělal zastávku.

S druhým největším počtem zakroužkovaných odpovědí (27 lidí) je možnost třetí – „doporučení od známých“. Známí mohou být určitě lidé, kteří tu už byli a byli spokojeni, tudíž to šíří dále. Nebo někdo, kdo tu trvale bydlí a o Vysokém Mýtě se zmiňuje svým známým.

Z webových stránek se o Vysokém Mýtě dozvědělo 20 dotazovaných z 88. Na posledním místě jsou médiá (9 lidí).

Z výsledků lze soudit, že je potřeba silně zapracovat na propagaci Vysokého Mýta v oblasti médií, ale také v oblasti webových stránek. Co se týče například televize, Vysoké Mýto bylo v televizi většinou hlavně díky nějakému problému, či nějaké nepříjemnosti. Na druhou stranu pravdou zůstává, že negativní reklama je také reklama.

Vysoký podíl doporučení od známých shledává autorka pozitivním. Znamená to, že si lidé o Vysokém Mýtě povídají a své zážitky předávají dál.

3.4 Jaký je účel Vaší návštěvy?

Graf 4 - Jaký je účel Vaší návštěvy?

Varianty výběru byly celkem tři: „návštěva památek a historie“, „návštěva kulturní, sportovní, vzdělávací akce“ nebo „aktivní turistika a sport“.

Nadpoloviční většina zakroužkovala možnost první – „návštěva památek a historie“ (celkem 61 lidí). Největší popularitu ze všech zajímavostí má určitě Muzeum českého karosářství spolu s regionálním muzeem. Muzeum českého karosářství sem láká mnoho vášnivců pro automobily, už jen proto, že je jediné v republice.

Ve Vysokém Mýtě se koná spousta kulturních, sportovních a vzdělávacích akcí, velká většina z nich i zadarmo. Přesto sem za takovýmito akcemi jezdí málo lidí. Z celkových 88 dotazovaných tuto možnost zvolilo pouhých 19.

Nejméně populární je pak aktivní turistika a sport (8 lidí).

U této otázky bylo téměř úplně jisté, že památky a historie zaujmou první místo. Vysoké Mýto je historické město, které nebylo nikdy drasticky přestavěno ani vybombardováno, tudíž zůstává v téměř původním stavu. Navíc má největší čtvercové náměstí v republice. Na druhou stranu je ale škoda, že kostelům se nedostává takové pozornosti. Jedním z důvodů je určitě to, že nejsou běžně veřejnosti přístupné, přestože jsou vevnitř velmi krásné a historicky cenné. Navíc se na jejich rekonstrukci vynakládá hodně peněz. Kostel sv. Vavřince je neustále opravován, u kostela Nejsvětější Trojice to je v plánu, proto je škoda, že tuhle krásu je možné vidět pouze párkrát ročně.

Nízký podíl u možnosti „návštěva kulturní, sportovní, vzdělávací akce“ může souviset třeba se vzdáleností Vysokého Mýta, s tím, že to není velké město nebo také s propagací těchto akcí, na níž je vždy co vylepšovat.

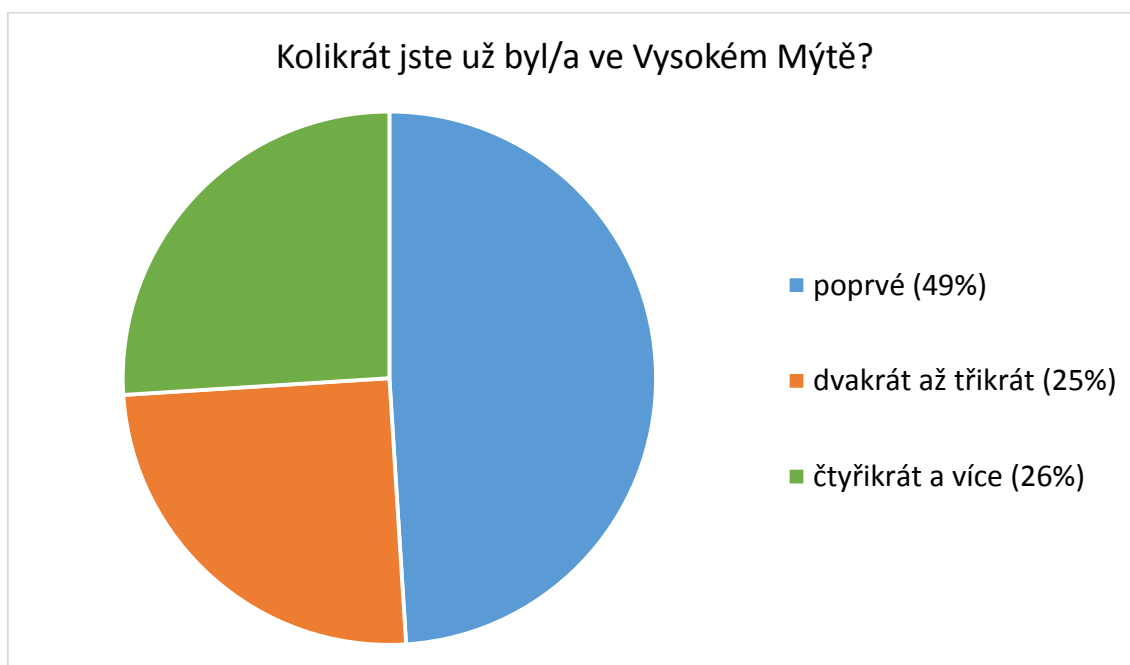
Překvapivým výsledkem bylo, že aktivní turistika a sport má nejmenší podíl. Například kvůli tomu, že Vysoké Mýto je součástí cyklistické soutěže Cyklopecky, kdy soutěžící (cyklisté) sbírají razítka na různých stanovištích a za určitý počet razítek můžou získat různé ceny, jako je třeba kolo, výbava na kolo apod. Jednou z jejích zastávek bylo právě zdejší informační centrum, letos (2018) je to Regionální muzeum. Pro cyklisty je také už zmíněná soutěž Kujebike. U Vinic se nachází také systém cyklotrailů, které jsou neustále rozšiřovány.

Kromě toho je tu několik naučných stezek, jako například naučná stezka Vinice anebo naučná stezka Knířov. Dále třeba také cyklistická stezka vedoucí z Vysokého Mýta do Chocně přes přírodní rezervaci Peliny a dále až do Ústí nad Orlicí nebo cyklistická stezka vedoucí z Vysokého Mýta do Hrušové.

Problémem tedy může být, že tyto zajímavosti znají pouze zdejší obyvatelé.

3.5 Kolikrát jste už byl/a ve Vysokém Mýtě?

Graf 5 - Kolikrát jste už byl/a ve Vysokém Mýtě?

Z logického hlediska zvolila autorka tři varianty výběru: „poprvé“, „dvakrát až třikrát“ nebo možnost „čtyřikrát a více“.

Nejvíce kroužkovaná možnost byla možnost první („poprvé“), kterou zvolilo celkem 43 dotazovaných z 88, což je zhruba polovina.

Druhá polovina se spravedlivě rozdělila mezi možnost druhou („dvakrát až třikrát“) a možnost třetí („čtyřikrát a více“). Možnost „dvakrát až třikrát“ zvolilo celkem 22 lidí. Možnost „čtyřikrát a více“ má dokonce o jeden hlas víc (23 lidí), což je velmi potěšující fakt.

Polovina dotazovaných tu byla poprvé, což značí, že sem stále přijíždějí noví lidé. Na druhou stranu to, že se zbylá polovina rozdělila mezi dvě následující možnosti, shledává autorka také jako pozitivní fakt, protože to znamená, že lidé mají důvod se sem vracet a to dokonce i více než čtyřikrát.

3.6 Pokud pobýváte v Mýtě (více než 1 den bez přenocování)

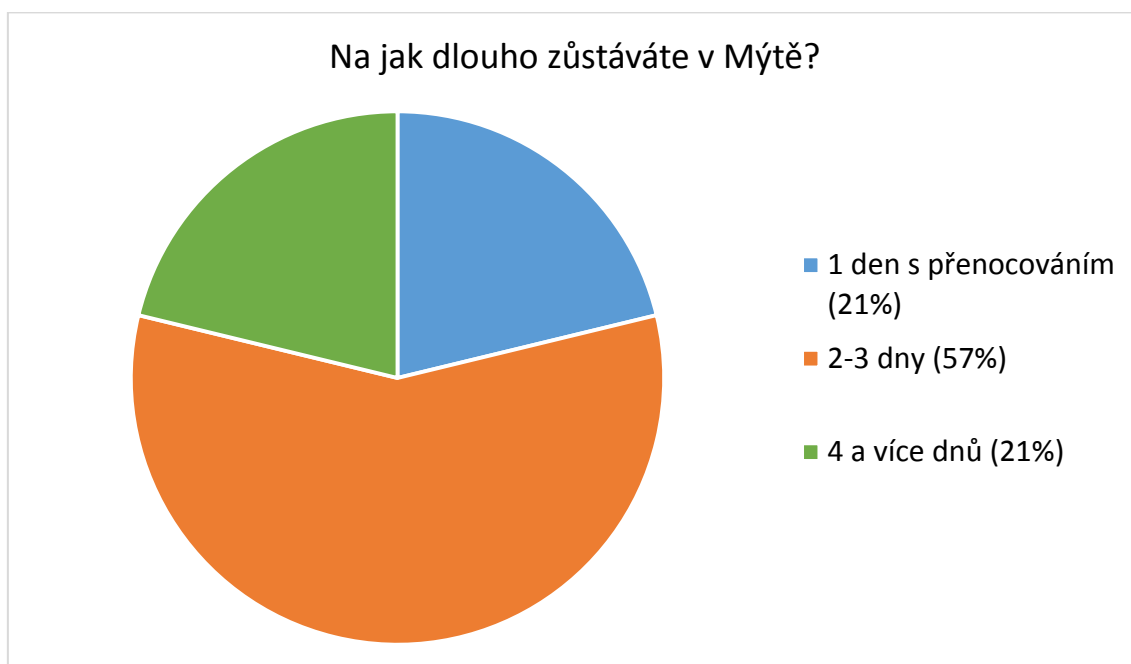
„Pokud pobýváte v Mýtě“ byla podotázka pro ty, kteří v Mýtě přenocovali a jsou tu na delší dobu než jeden den bez přespání (nejsou výletníky).

Úkolem těchto podotázek bylo zjistit, na jak dlouhou dobu se zdržují a konkrétně kde – ubytovací zařízení, známí apod.

Většina lidí (60), kteří vyplnili dotazník, byli výletníci (jednodenní návštěvníci). Lidí, kteří vyplnili dotazník a zdrželi se tu na delší dobu než jeden den bez přenocování, je celkem 28 z 88.

3.6.1 Na jak dlouho zůstáváte v Mýtě?

Graf 6 - Na jak dlouho zůstáváte v Mýtě?

Vybrat bylo možno z celkem tří možností: „1 den s přenocováním“, „2-3 dny“ a „4 a více dnů“.

Z celých 28 lidí zvolilo 16 možnost druhou: „2-3 dny“. Což je o dva více než polovina.

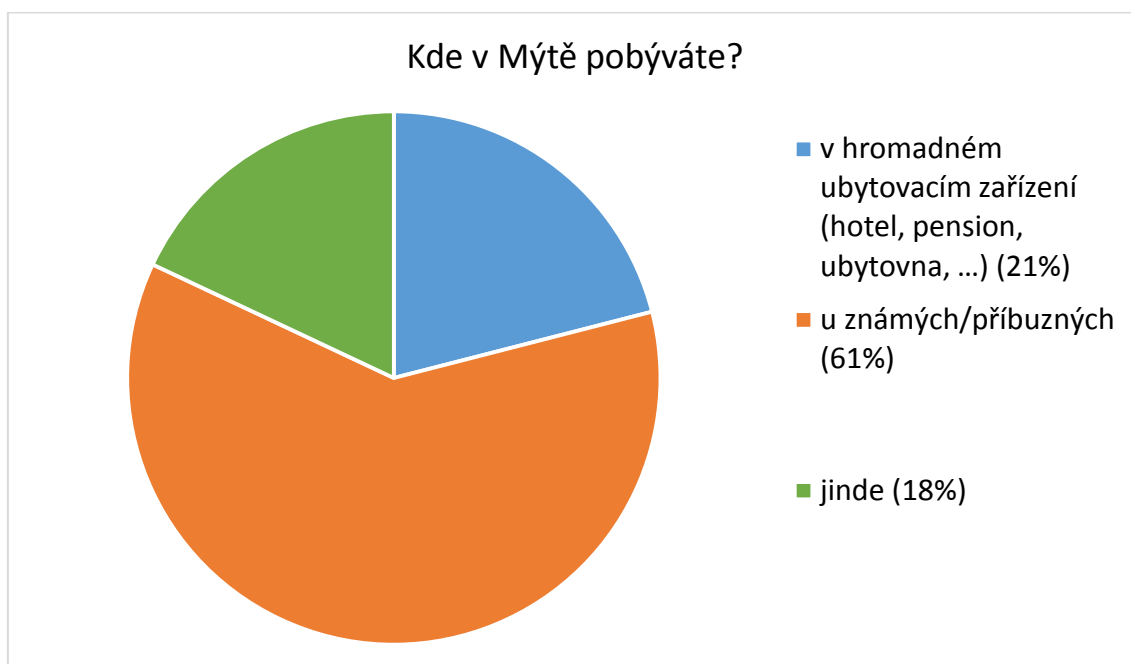
Možnost první („jeden den s přenocováním“) zvolilo 6 lidí, stejně jako možnost „čtyři a více dnů“.

Potěšujícím faktem je samozřejmě to, že největší podíl má možnost druhá „2-3 dny“. Je logické, že pro město a místní podnikatele je rozhodně finančně prospěšnější někdo, kdo se rozhodne zůstat tu například 3 dny, než někdo, kdo se rozhodne přenocovat jenom jednu noc.

Celkem 6 lidí z 28 tu zůstalo déle než čtyři dny. Je tudíž zřejmé, že nepřijeli pouze do Vysokého Mýta, ale také rozhlédnout se po okolí (např. Litomyšl se svým zámekem, který je na seznamu světového dědictví UNESCO, Vraclav, ...).

3.6.2 Kde v Mýtě pobýváte?

Graf 7 - Kde v Mýtě pobýváte?

Nejvíce návštěvníků (17) zvolilo možnost „u známých/příbuzných“.

V hromadném ubytovacím zařízení, jako je hotel, pension, ubytovna se zdrželo pouze 6 lidí z 28.

Možnost „jinde“ zvolilo 5 lidí.

Z těchto odpovědí je zřejmé, že kapacita ubytovacích zařízení není plně využívána. Hromadných ubytovacích zařízení je ve Vysokém Mýtě zhruba kolem deseti. Vezmeme-li v potaz penziony a hotely, je jich dohromady okolo sedmi.

Nejdražší z nich (ve srovnání s ostatními o několik sto korun – př.: 2 osoby, až ke 2000 Kč)⁶² je Hotel Via Ironia. Hotel má velice vysokou kvalitu služeb. Je využíván zejména návštěvníky, kteří sem přijíždějí pracovně (např. IVECO BUS a další podniky).

Cenově srovnatelné (př.: okolo 1200 Kč za dvojlůžkový)⁶³ s podobně dobrou kvalitou služeb jsou Hotel Pod věží (nacházející se u Pražské brány) a Penzion Via Ironia⁶⁴ (v blízkosti centra). Turista volí spíše z těchto dvou, hlavně kvůli ceně odpovídající menšímu městu.

⁶² Ceník. *Hotel a italská restaurace Via Ironia Vysoké Mýto* [online]. Pixel Design, c2018 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.viaironia.cz/cenik-ubytovani.html>

⁶³ Hotel & Restaurace Pod věží. *Hotel & Restaurace Pod věží* [online]. c2005-2007 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: http://www.podvezi-vm.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=15&Itemid=28

⁶⁴ Ceník Penzionu. *Hotel a italská restaurace Via Ironia Vysoké Mýto* [online]. Pixel Design, c2018 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.viaironia.cz/cenik-penzionu.html>

Jako třetí nejlevnější s dobrou kvalitou služeb je Penzion Tošovský (př.: dvojlůžkový 2 osoby 900 Kč)⁶⁵.

Stejnou cenovou relaci jako Penzion Tošovský má Hotel Kobylka⁶⁶ (za Pražskou bránou). Kvalita služeb je ale nižší.

Nejlevnější je Penzion u Bakaláře (př.: dvojlůžkový 800 Kč)⁶⁷. Je to sice jediné ubytování, které nabízí výhled na náměstí, ale kvalita služeb není tak vysoká jako třeba u Penzionu Pod věží nebo Penzionu Tošovský.

3.7 Vlastní návrhy zlepšení rozvoje cestovního ruchu

Většina dotazníků byla vyplněna v období sezóny. Přestože Vysoké Mýto nabízí různé zajímavosti i mimo sezónu, přijíždí sem méně návštěvníků. I mimo sezónu jsou otevřena muzea, galerie, konají se různé koncerty a divadelní představení. Je logické, že propagace je spíš zaměřena na léto, kdy sem přijíždí více návštěvníků, ale je potřeba zvýšit povědomí i o mimosezónních aktivitách a událostech.

Je malý podíl návštěvníků do 26 let a nad 61 let. Pro mladé lidi mohou být zajímavé koncerty, kulturní akce, sportovní aktivity. Pro starší naučné stezky, koncerty, divadelní představení, vernisáže a spoustu dalších událostí. Rozhodně by to chtělo tyto věkové skupiny přilákat. Tato problematika určitě souvisí s výsledky čtvrté otázky týkající se původu informace o Vysokém Mýtě.

Právě podle výsledků ze čtvrté otázky je zřejmé, že Vysoké Mýto a jeho okolí není dostatečně propagováno. Nejméně v oblasti médií (TV, tisk, propagační materiály, ...). Je tedy rozhodně potřeba zapracovat na propagaci lokality formou různých časopisů, katalogů, novin, článků apod.

Není ale důležitá pouze forma „papírové propagace“, důležité jsou také webové stránky.

⁶⁵ Ubytování Vysoké Mýto. *Penzion Tošovský* [online]. Czechproduct, c2018 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://tosovsky.penzion.com/6711/ubytovani/>

⁶⁶ Ceny ubytování. *Hotel Kobylka* [online]. [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.hotelkobyłka.cz/cenik/>

⁶⁷ Ubytování Vysoké Mýto, penzion. *Penzion u Bakaláře* [online]. Czechproduct, c2018 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://ubakalare.penzion.com/13537/ubytovani-vysoke-myto-penzion/>

Vysoké Mýto se objevuje na mnoha webových stránkách, ať už jednotlivé památky Vysokého Mýta nebo celé město a jeho historie. Určitě by ale nebylo od věci, kdyby se na takovýchto stránkách také objevily oficiální stránky Vysokého Mýta, ze kterých je určitě možné načerpat větší množství informací, zejména týkajících se právě například kulturních a sportovních akcí. Tím by se mohlo podařit přilákat větší množství návštěvníků.

Podle výsledku otázky týkající se účelu návštěvy je potřeba dostat do povědomí potencionálních návštěvníků možnosti aktivní turistiky (cyklistické stezky, naučné stezky, ...), tedy přilákat jedince nadšené aktivní turistikou. Dále také zaostávají kulturní, vzdělávací a sportovní akce, které jsou známé spíše zdejšími obyvatelům.

Už jen z ekonomického hlediska je rozhodně potřeba upevnit potenciál ubytovacích zařízení, která nejsou podle výsledků skoro využívána.

Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo představit danou lokalitu, poukázat na její zajímavosti a podnítit zájem potencionálních návštěvníků. Dále také zhodnotit její turistický potenciál, najít nedostatky a podle nich navrhnout praktická řešení.

Teoretická část se zabývala nejen Vysokým Mýtem, ale i jeho okolím. Autorka začala historií města, pokračovala konkrétními historickými a přírodními památkami Vysokého Mýta, kulturními a sportovními akcemi ve Vysokém Mýtě, které se konají pravidelně každý rok. Poté se autorka zaměřila na blízké okolí Vysokého Mýta a jeho historické a přírodní památky.

Druhou část, tedy praktickou, tvořilo dotazníkové šetření, které mělo zjistit situaci a turistický potenciál Vysokého Mýta. Na základě výsledků dotazníkového šetření zhodnotila autorka negativní a pozitivní stránky a na konci navrhla svá vlastní řešení jak je možné zjištěné nedostatky vyřešit.

Zatímco z Vysokého Mýta byly zmíněny téměř všechny nejdůležitější historické památky, z okolí autorka vybrala pouze ty, které sama několikrát navštívila, které hodnotí jako ty s největším turistickým potenciálem a o kterých měla sama částečné znalosti. U přírodních památek brala autorka ohled na jejich dostupnost a význam.

Na konci práce jsou fotografie autorky z některých kulturních akcí, dále také fotografie historických a přírodních památek.

Seznam použité literatury

ANDRLE, Augustin. *Města a obce Vysokomýtska*. Vysoké Mýto: AAA Atlantik Augustin Andrle Vysoké Mýto, 2007. ISBN 80-902996-2-8.

DURDÍK, Tomáš. *Ilustrovaná encyklopedie českých hradů*. 2. Praha: Libri, 2000. ISBN 80-7277-003-9.

DVOŘÁK, Radovan. *Vysoké Mýto: Stručné dějiny města*. Hradec Králové: Kruh, 1974.

JIREČEK, Hermenegild. *Královské věnné město Vysoké Mýto*. Vysoké Mýto: GARN, 2012.

KAPLANOVÁ, Kristina a Štěpán VÁCHA. *Chrám sv. Vavřince ve Vysokém Mýtě*. Okresní muzeum ve Vysokém Mýtě: Vysoké Mýto, 2001. ISBN 80-238-7388-1.

KLÍMA, Jan. *Vysoké Mýto: tradice a současnost*. Vysoké Mýto: Město Vysoké Mýto, 2004. ISBN 80-239-3071-0.

KLIMEŠ, René. *Informační průvodce městem Vysokým Mýtem a okolím*. 3. Vysoké Mýto, 2009.

KUČA, Karel. *České, moravské a slezské zvonice*. 2. Praha: Libri, 2001. ISBN 80-7277-018-7.

ROYT, Jan, Věra SEKOTOVÁ, Ludvík SKRUŽNÝ, Martin SVATOŠ a Michal SVATOŠ. *Vraclav - genius jednoho místa*. Vysoké Mýto: Okresní muzeum Vysoké Mýto, 2001. ISBN 80-238-9692-X.

ŠIMEK, Tomáš. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Svoboda, 1989.

VLČEK, Pavel. *Ilustrovaná encyklopedie českých zámků*. 2. Praha: Libri, 2001. ISBN 80-7277-028-4.

VLČEK, Pavel, Petr SOMMER a Dušan FOLTÝN. *Encyklopedie českých klášterů*. Praha: Libri, 1997. ISBN 80-85983-17-6.

Seznam pramenů

Naše farnost. *Římskokatolická farnost: děkanství Vysoké Mýto* [online]. [cit. 2017-07-12]. Dostupné z: http://www.katolik.vmyto.cz/index.php?page=nase_farnost

Ve Vysokém Mýtě poprvé zazněly zrestaurované varhany. *Zlínsko: síť internetových novin Regiony24.cz* [online]. WWW design, c2003-2015 [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: http://zlinisko.regiony24.cz/archiv/clanek.aspx?id_clanku=40291

Husův sbor. *Hrady a zámky nejen na českém území* [online]. Jiří Čížek, c1995-2017 [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <http://www.hrady.cz/?OID=13409>

ZÁRUBOVÁ, Jana. *Architektura a urbanistický vývoj Vysokého Mýta v letech 1848-1945*. Pardubice, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice. Vedoucí práce Pavel Panoch. Dostupné z: http://dspace.upce.cz/bitstream/handle/10195/45420/ZarubovaJ_architekturaaurbanisticky_PP_2012.pdf?sequence=3 ([1url.cz/athK9](http://url.cz/athK9))

Církev československá husitská: Náboženská obec Církve československé husitské ve Vysokém Mýtě [online]. c2013 [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <http://www.ccs-h-v-m.cz/>

Z historie. *Městská galerie ve Vysokém Mýtě* [online]. rsdialog.cz [cit. 2017-07-17]. Dostupné z: <http://galerie-vm.cz/informace/z-historie>

Socha Přemysla Otakara II. *Vysoké Mýto: oficiální stránky města* [online]. Město Vysoké Mýto, c2012-2017 [cit. 2017-07-13]. Dostupné z: <http://mesto.vysoke-myto.cz/pamatky-a-atraktivita/8652-socha-premysla-otakara-ii>

Historie. *Čermákovo Vysoké Mýto* [online]. Město Vysoké Mýto, c2017 [cit. 2017-08-07]. Dostupné z: <http://cermakovo.vysoke-myto.cz/historie>

Jan Čermák. *Osobnosti regionů* [online]. Městská knihovna Česká Třebová, 2017 [cit. 2017-08-07]. Dostupné z: <http://www.osobnostiregionu.cz/osoby/1560>

Josef Čermák. *Osobnosti regionů* [online]. Městská knihovna Česká Třebová, 2017 [cit. 2017-08-07]. Dostupné z: <http://www.osobnostiregionu.cz/osoby/769>

O festivalu. *Bubenický festival* [online]. c2013 [cit. 2017-08-13]. Dostupné z: <http://www.bubenickyfestival.cz/o-festivalu>

Muzeum dýmek Proseč. *Oficiální stránky města Proseč* [online]. Freely, c2018 [cit. 2018-02-03]. Dostupné z: <https://www.mestoprosec.cz/tip-na-vylet/muzeum-dymek-prosec>

Dobříkovský kostelík. *Obec Dobříkov* [online]. Antee, c2017 [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.dobrikov.cz/dobrikovsky-kostelik>

Vysoké Mýto - U Vinic - Slatinná louka Babka. *ZO ČSOP JARO Jaroměř* [online]. WordPress [cit. 2017-09-01]. Dostupné z: <http://www.jarojaromer.cz/spolek/babka/>

Ceník. *Hotel a italská restaurace Via Ironia Vysoké Mýto* [online]. Pixel Design, c2018 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.viaironia.cz/cenik-ubytovani.html>

Hotel & Restaurace Pod věží. *Hotel & Restaurace Pod věží* [online]. c2005-2007 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: http://www.podvezi-vm.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=15&Itemid=28

Ceník Penzionu. *Hotel a italská restaurace Via Ironia Vysoké Mýto* [online]. Pixel Design, c2018 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.viaironia.cz/cenik-penzionu.html>

Ubytování Vysoké Mýto. *Penzion Tošovský* [online]. Czechproduct, c2018 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://tosovsky.penzion.com/6711/ubytovani/>

Ceny ubytování. *Hotel Kobylka* [online]. [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.hotelkobylka.cz/cenik/>

Ubytování Vysoké Mýto, penzion. *Penzion u Bakaláře* [online]. Czechproduct, c2018 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://ubakalare.penzion.com/13537/ubytovani-vysoke-myto-penzion/>

Přílohy

Seznam grafů

Graf 1 - Věkové kategorie	40
Graf 2 - Proč jste navštívil/a Vysoké Mýto?	41
Graf 3 - Jak jste se dozvěděl/a o Vysokém Mýtě?	42
Graf 4 - Jaký je účel Vaší návštěvy?	43
Graf 5 - Kolikrát jste už byl/a ve Vysokém Mýtě?.....	44
Graf 6 - Na jak dlouho zůstáváte v Mýtě?.....	46
Graf 7 - Kde v Mýtě pobýváte?	47

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Kostel sv. Vavřince.....	58
Obrázek 2 - oltářní obraz	59
Obrázek 3 - cínová křtitelnice	60
Obrázek 4 - Kostel Nejsvětější Trojice.....	61
Obrázek 5 - loď kostela	62
Obrázek 6 - Husův sbor	63
Obrázek 7 - Zvonice	64
Obrázek 8 - náměstí Přemysla Otakara II.....	64
Obrázek 9 - mariánský sloup	65
Obrázek 10 - "Stará pošta"	66
Obrázek 11 - budova "staré radnice"	67
Obrázek 12 - TIC.....	67
Obrázek 13 – Muzeum českého karosářství	68
Obrázek 14 - Regionální muzeum	68
Obrázek 15 - městské opevnění.....	69
Obrázek 16 - Vodárenská bašta	69
Obrázek 17 - Klášterská bašta	70
Obrázek 18 - Litomyšlská brána.....	70
Obrázek 19 - Pražská brána	71
Obrázek 20 - socha Přemysla Otakara II.	72
Obrázek 21 - Chocceňská věž	73

Obrázek 22 - Chodníčky.....	74
Obrázek 23 - Botanická zahrada.....	75
Obrázek 24 - Noc muzeí.....	76
Obrázek 25 - Sodomkovo Vysoké Mýto	76
Obrázek 26 - Kinematograf bratří Čadíků.....	77
Obrázek 27 - Týden hudby	77
Obrázek 28 - Městské slavnosti.....	78
Obrázek 29 - pozůstalost hradu v NH	78
Obrázek 30 - Zámek Nové Hrady.....	79
Obrázek 31 - bludiště.....	79
Obrázek 32 - zahrady Zámku NH.....	80
Obrázek 33 - Kostel sv. Jakuba	80
Obrázek 34 - Kostel Nanebevzetí Panny Marie	81
Obrázek 35 - Barokní areál Vraclav	81
Obrázek 36 - "U Partyzána"	82
Obrázek 37 - dřevěný kostelík v Dobříkově.....	82
Obrázek 38 - ikonostas	83
Obrázek 39 - vyrytí do dřeva.....	84
Obrázek 40 - Toulouvcovy Maštale	84
Obrázek 41 - podpírání klacky	85

Dotazník

DOTAZNÍK PRO NÁVŠTĚVNÍKY

Datum:

1. Jakého jste pohlaví?

- a. žena
- b. muž

2. Do jaké věkové kategorie patříte?

- a. lidé do 26 let
- b. návštěvníci do 60 let
- c. lidé nad 61 let

3. Proč jste navštívil/a Vysoké Mýto?

- a. projíždím, tak jsem se zde zastavil/a
- b. přijel/a jsem přímo do Mýta
- c. na dovolené jsem poblíž a Mýto mě zaujalo jako jedno z okolních měst

4. Jak jste se dozvěděl/a o Vysokém Mýtě?

- a. webové stránky
- b. média (TV, tisk, propagační materiály, ...)
- c. doporučení od známých
- d. něco jiného

5. Jaký je účel Vaší návštěvy?

- a. návštěva památek a historie
- b. návštěva kulturní, sportovní, vzdělávací akce
- c. aktivní turistika a sport

6. Kolikrát jste už byl/a ve Vysokém Mýtě?

- a. poprvé
- b. dvakrát až třikrát
- c. čtyřikrát a více

POKUD POBÝVÁTE V MÝTĚ:

7. Na jak dlouho zůstáváte v Mýtě?

- a. 1 den bez přenocování
- b. 2-3 dny
- c. 4 a více dnů

8. Kde v Mýtě pobýváte?

- a. v hromadném ubytovacím zařízení (hotel, pension, ubytovna, ...)
- b. u známých/příbuzných

c. jinde

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 1 - Kostel sv. Vavřince

Foto: autor

Obrázek 2 - oltářní obraz

Foto: autor

Obrázek 3 - cínová křtitelnice

Foto: autor

Obrázek 4 - Kostel Nejsvětější Trojice

Foto: autor

Obrázek 5 - lod' kostela

Foto: autor

Obrázek 6 - Husův sbor

Foto: autor

Obrázek 7 - Zvonice

Foto: autor

Obrázek 8 - náměstí Přemysla Otakara II.

Foto: autor

Obrázek 9 - mariánský sloup

Foto: autor

Obrázek 10 - "Stará pošta"

Foto: autor

Obrázek 11 - budova "staré radnice"

Foto: autor

Obrázek 12 - TIC

Foto: autor

Obrázek 13 – Muzeum českého karosářství

Foto: autor

Obrázek 14 - Regionální muzeum

Foto: autor

Obrázek 15 - městské opevnění

Foto: autor

Obrázek 16 - Vodárenská bašta

Foto: autor

Obrázek 17 - Klášterská bašta

Foto: autor

Obrázek 18 - Litomyšlská brána

Foto: autor

Obrázek 19 - Pražská brána

Foto: autor

Obrázek 20 - socha Přemysla Otakara II.

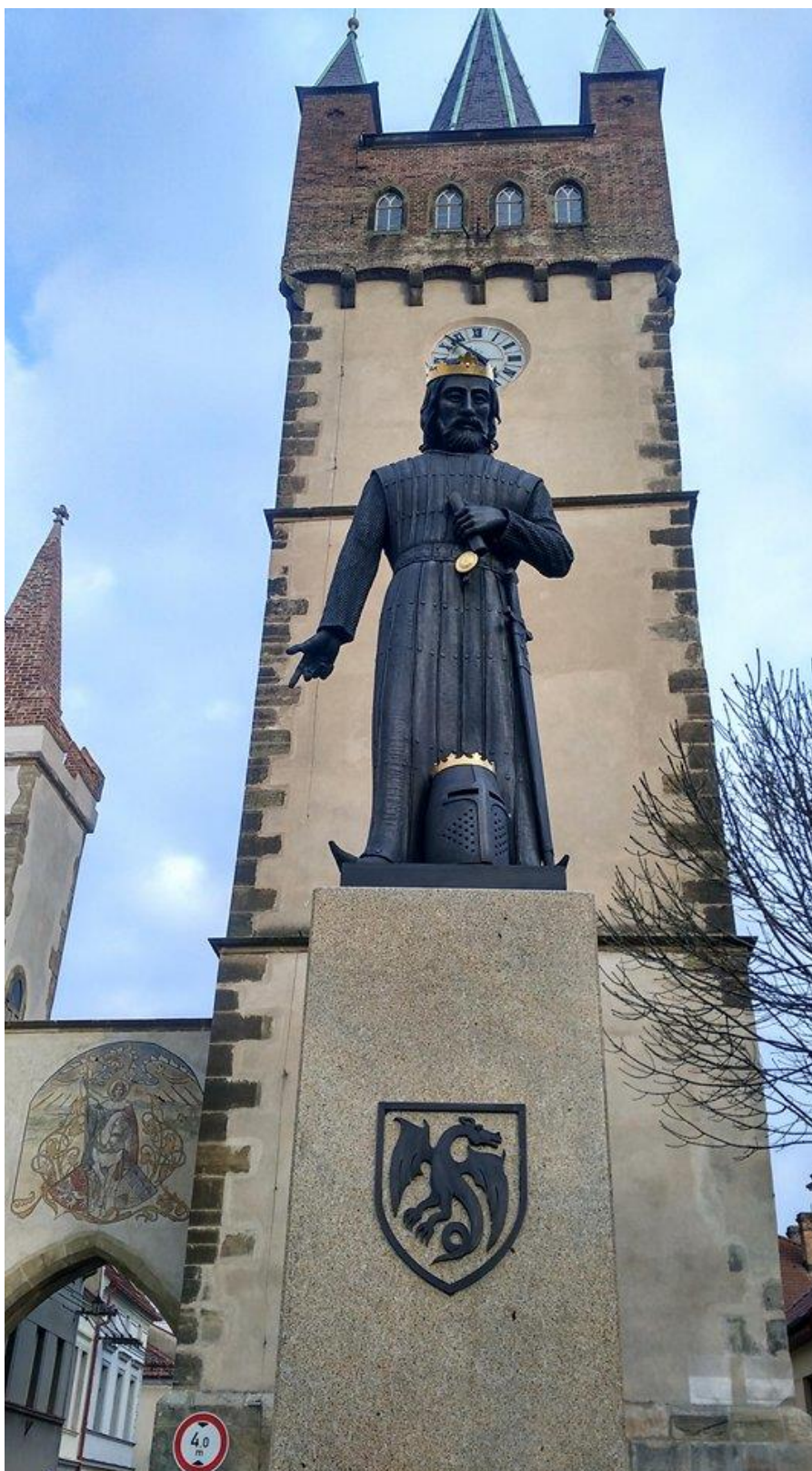

Foto: autor

Obrázek 21 - Choceňská věž

Foto: autor

Obrázek 22 - Chodničky

Foto: autor

Obrázek 23 - Botanická zahrada

Foto: autor

Obrázek 24 - Noc muzeí

Foto: autor

Obrázek 25 - Sodomkovo Vysoké Mýto

Foto: autor

Obrázek 26 - Kinematograf bratři Čadiků

Foto: autor

Obrázek 27 - Týden hudby

Foto: autor

Obrázek 28 - Městské slavnosti

Foto: autor

Obrázek 29 - pozůstalost hradu v NH

Foto: autor

Obrázek 30 - Zámek Nové Hrady

Foto: autor

Obrázek 31 - bludiště

Foto: autor

Obrázek 32 - zahrady Zámku NH

Foto: autor

Obrázek 33 - Kostel sv. Jakuba

Foto: autor

Obrázek 34 - Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Foto: autor

Obrázek 35 - Barokní areál Vraclav

Foto: autor

Obrázek 36 - "U Partyzána"

Foto: autor

Obrázek 37 - dřevěný kostelík v Dobříkově

Foto: autor

Obrázek 38 - ikonostas

Foto: autor

Obrázek 39 - vyrytí do dřeva

Foto: autor

Obrázek 40 - Touloucovy Maštale

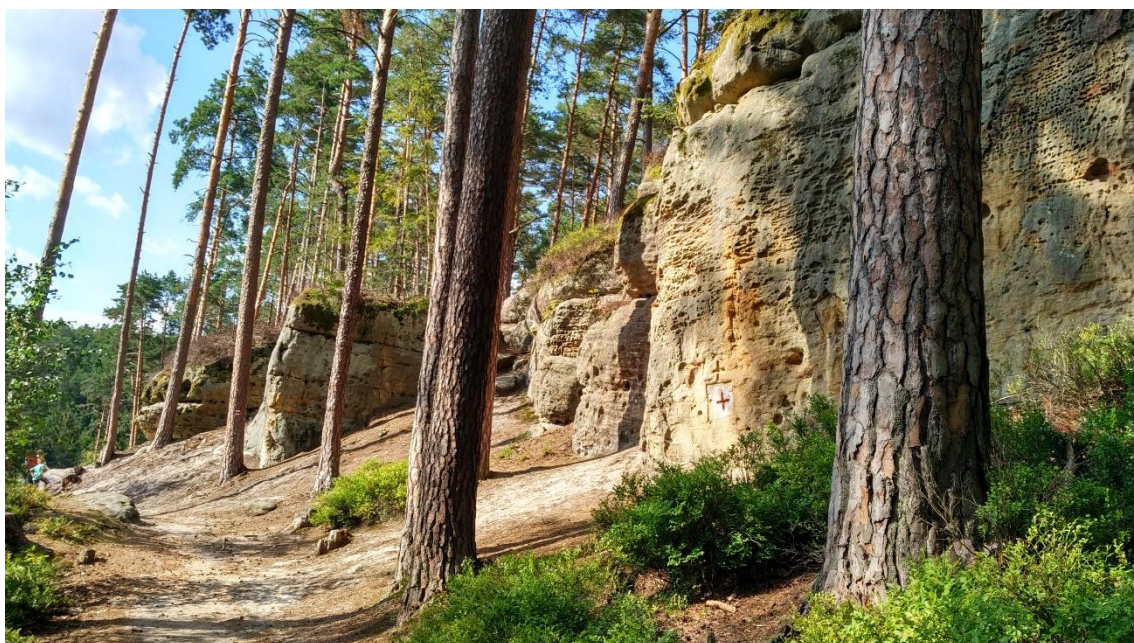

Foto: autor

Obrázek 41 - podpírání klacky

Foto: autor